

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata - Subscription
Amerikoje ir užsieniuose
metams - 1 year \$5.00
pusiui metų - 6 months .. \$2.50

KELEIVIS

686 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1965

Address:

KELEIVIS
686 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 27

SO. BOSTON, MASS., 1969 LIETUVIŲ SVETIMO IR ŠEIMOS METŲ LIEPOS - JULY 2

65 - TIEJI METAI

"Keleivio" telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro numerio kaina 12 centų

Ką Europos diplomatai kalba apie JAV taikos pastangas?

Dabartinius JAV žygius taikai Vietname pasiekti jie vadina politiniu naivumu. Komunistai su ginklu rankoje gali palaukti ir Nixono kadencijos galo. Tą jų viltį reikia sunaikinti kitokiomis priemonėmis, negu dabar pasirinktos.

Nėra abejonių, kad JAV valdžia ir tauta nori taikos Vietname. Tos taikos sulaukti siekiama ne tik pergalingais veiksmais fronte, bet ir Paryžiaus derybomis bei kitais ženklais, rodančiais JAV gerą valią, kuriais norima priešą apraminti ir prieti su juo kokio nors susitarimo.

Bet Europos valstybių diplomatams ir kitiems politiniams ekspertams daugelis JAV taikos žygių atrodo naivoki, paremti realiais daviniais nepagrįstu tikėjimu ar prieš nepažinimu.

Kaip iš Europos korespondentams Kingsbury Smith rašo, ten manoma, kad net 100.000 ar ir 300.000 amerikiečių karių atitraukimas iš Vietnamo komunistų nesuminkštins taikos derybų, nes jie tikisi laimėti daug daugiau ateltyje. Tas kariuomenės atitraukimas gali tik sumažinti amerikiečių pacifistų spaudimą į Nixoną, bet ne komunistų spaudimą Vietnamui ir Paryžiui.

Europiečiai netiki, kad Pietų Vietnamas galėtų išsilaikyti savo vienybę karių pagėjomis, pasinaudojant tik JAV teikiama karine medžiaga, aviacijos parama ar specialistais.

JAV pacifistinis sąjūdis stiprina komunistų viltį, ir Europos diplomatai mano, kad komunistai gali dar palaukti kariudami ir nenusileidami net iki 1972 metų, kai baigsis Nixono kadencija. O tada, jei laimėsias Edwardas Kennedy ir Hanojus iš jo gausias viltį, ko tik nori Pietų Vietnamu imtinai.

Europiečių nuomone, tešas tik vienas būdas, kuriuo būtų galima komunistus priversti rimtai derėtis Paryžiuje ir baigti karo veiksmus Vietname. O tai — prezidentas Nixonas, tvirtai remiamas senato rezoliucijos, turėtų viešai deklaruoti, kad JAV yra tvirtai pasiryžusios ginti Pietų Vietnamo laisvę neribotą laiką, pasilikti ten gal net ir 10 metų, kol bus garantuota laisvai ir laisvuose balsavimuose pasirinkta krašto politinė ateitis ir santvarka.

Gi vien politinis naivumas, nors jis būtų ir nuosirdžiaus idealistiniais sumetimais demonstruojamas, negali į jokių laimėjimų nuvesti.

Deja, labai abejotina, kad amerikiečiai tokius tvirtus išsipareigojimus padarytų, ypač, kai JAV vidaus fronte yra daugiausia šiaurės Vietnamo šalininkų ir Ho Chi Minh padėjėjų, negu Pietų Vietnamui.

Pompidou parems

Izraelį

Nesibaigiant arabų ir Izraelio konfliktui, Izraelis, stiprindamas savo karines pajėgas, buvo užpirkęs Prancūzijoje 50 naujausių kovos lėktuvų, bet tuolaikinis prezidentas de Gaulle savo įsakymu tų lėktuvų perdavimą žydams buvo uždraudęs.

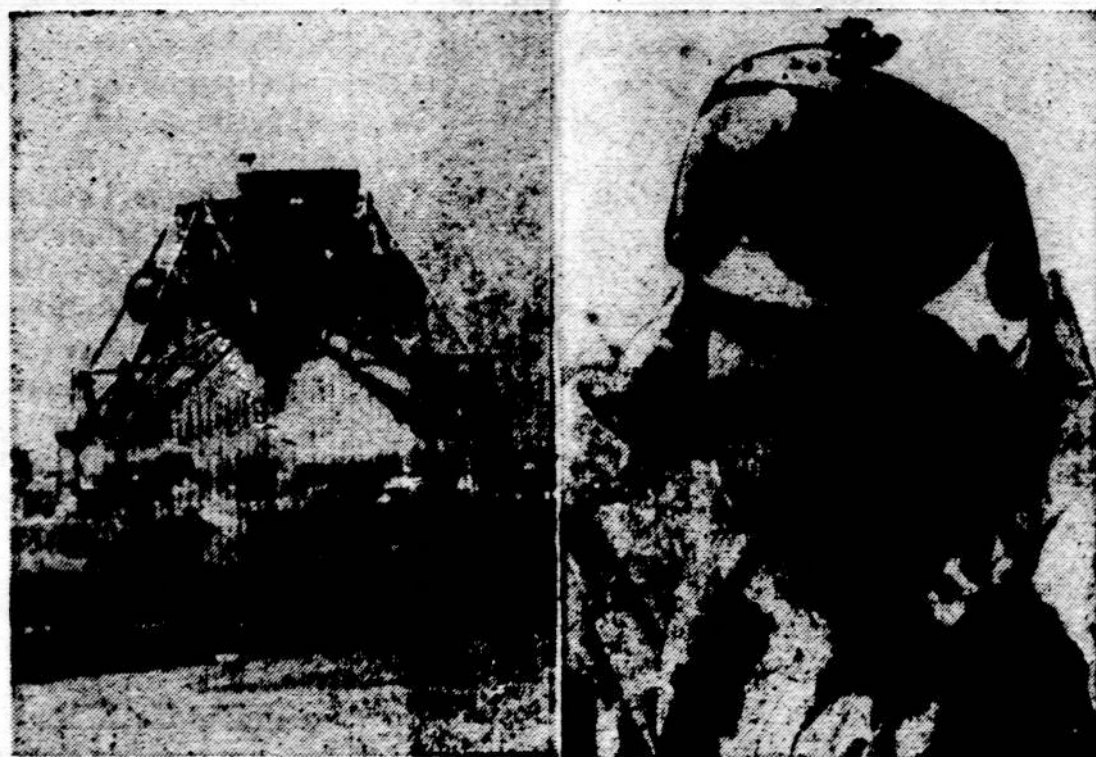
Dabar prez. Pompidou vyriausybės atstovas pareiškė, kad Prancūzijos nusistatymas su Izraeliu būsiąs pakeistas, kadangi arabus ginkluoja kitos šalys ir dėl Izraelio silpnumo karo pavojus galis ten tik padidėti. Taigi, Izraelis tikisi be jokio viešo paskelbimo tuos užpirtus lėktuvus dabar jau gauti.

Beždžionė skraidys 30 dienų orbitoje

Praeita savaitgalį į erdvę atitinkamam išdėlaivų buvo išleista beždžionė, kuri skraidys aplink žemę 30 dienų.

Ji yra specialiai drėsinama ir apkalta įvairiaisiais aparatais, kurie turės parodyti jos fizinį stovį ir "dvasinę savijautą" šioje kelionėje.

Bandymas turi tikslą patikrinti, kaip paveiktų žmogus tokia ar dar ilgesnė kelionė, ypač svorio neįtamtas.

Apollo 11 vadas Neil Armstrong (dešinėje) Hous tone aviacijos bazėje kalbasi su laikraščiuoju po pratimų skraidymo su "žiguo" (kairėje), kurio liepos 20 d. turės nusileisti į mėnulį. Šios raketinio įtaisu su juo drauge nutūps ir astronautas Edwin E. Aldrin, kai trečiasis astronautas pasiliks pagrindiniame Apollo 11 ir, skraidydamas aplink mėnulį, lauks jų sugrįžtančių.

Medicinos draugija paveikė prezidentą

Pastaruoju laiku JAV spaudoje ir politiniuose Washingtono sluoksniuose kilo didelis triukšmas dėl sveikatos reikalų vyriausio taryktojo paskyrimo.

Pagal sveikatos ministro Finch pasiūlymą juo turėjo būti liberalus Harvardo universiteto prof. Knowles, bet prez. Nixonas po tam tikros užkulisinės senatorių veiklos toms pareigoms eiti paskyrė Kalifornijos universiteto prof. dr. Egebergą.

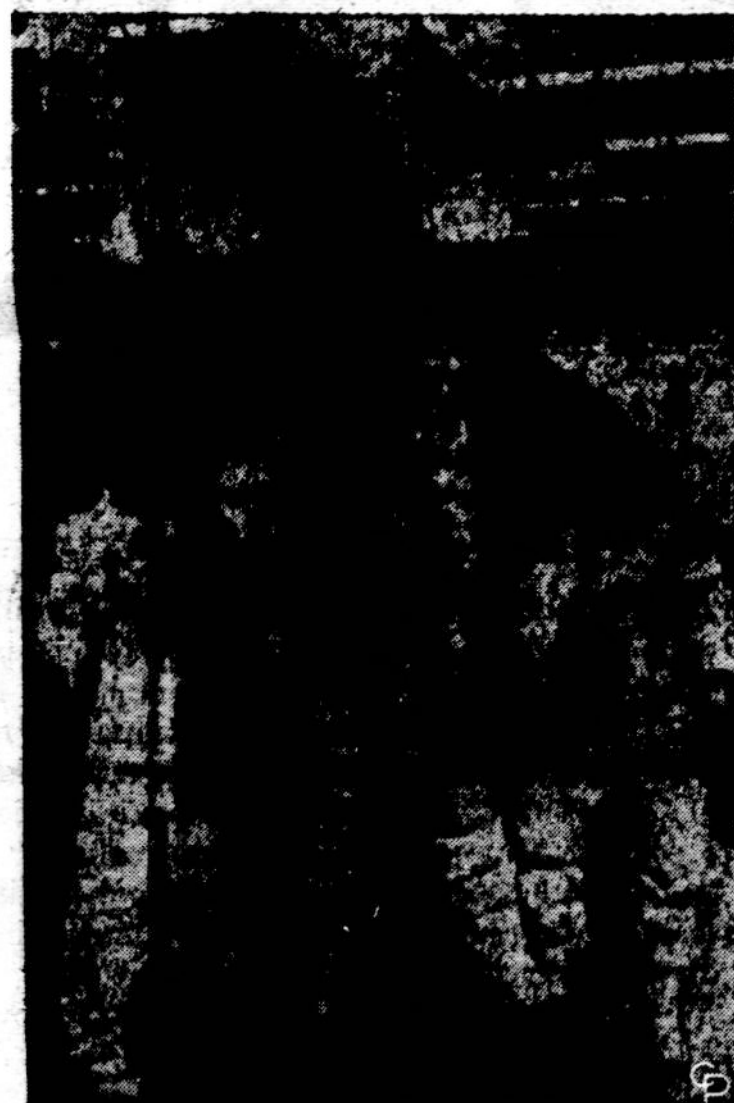
I šį reikalą neabejotinai įsikišo Amerikos Medicinos draugija, kuriai Egebergas buvo priimtinesnis. Šia proga ta draugija išreikalavo iš prezidento atpildo už paramą rinkimuose, nes ji tam reikalui respublikonams buvo davusi daugiau nei pusę milijono dolerių.

Kalėjime mirė

Moise Tshombe

Pranešama, kad Alžerijos kalėjime mirė buvęs Kongo premjeras ir išgarsėjęs politikas Moise Tshombe. Kadaiše Konge jis vaidino didelį vaidmenį, kovodamas prieš komunistų įtaką, spirdamasis prieš centrinę vyriausybę ir Jungtinių Tautų politiką, vėliau pats į tą centrinę vyriausybę įėjo, bet vėl turėjo bėgti užsienin nuo savo priešu.

Sakoma, kad, užsieny būdamas, jis organizavęs Konge sukilimą, bet Viduržemio jūroje lėktuvais, kuriu jis skrido, buvo pagrobtas, ir jis nutupdytas Alžerijoje, kuri jį rengėsi išduoti Kongui ir ten paruoštom kartuvėm. Bet Vakarų diplomatų įsikišimu jo išdavimas buvo suilaikytas. Dabar sakoma, kad jis miręs kalėjime širdies liga miego metu.

Apollo 11 astronautai prie erdvėlaivio priekabos modelio su kuriu jie atliks bandymus žemėje. Šis toks "paukščių" jie liepos 20 d. nutūps ant mėnulio paviršiaus. Numatoma, jei viskas gerai seksis, kelionė į mėnulį ir pradės liepos 16 d. iš Kennedy raketų bazės. Iš kairės dešinę astronautai Mike Collins, Neil Armstrong ir Edwin Aldrin. Sakoma, kad šiai istorinei kelionei pasiro. šimai vyksa pilnu tempu ir pagal planą.

Palaužė Ben Het apsupimą

Jau kuris laikas P. Vietnamo buvo nepaprastai glaudžiai apsupta Ben Het bazė, kurioje gynėsi pietų vietnamiečių ir amerikiečių daliniai, visiškai atkirti nuo susisiekimo su užnugariu.

Komunistai iš aplinkinių kalnų jau buvo besikasę užvų ir tos stovyklos vidų.

Pavojui labai padidėjus, praėjus savaitgalį JAV dieji bombonesiai taip suarė sunkiausiomis bombomis komunistų pozicijas, kad jų raketų ir kitų pabūklų ugnis visiškai sumenkėjo ir apsuptai bazei galima atnaudinti tiekiamą.

Gamino prastus nailono šarvus

Jau Korėjos karo metu JAV kariai dėvėjo iš nailono ir kitų sintetinių medžiagų liemenes, kurių negali nei kulkos peršauti, nei mažesnės bombos skeveldra pramušti.

Tokios liemenės yra vartojamos ir Vietnamo kare. Bet dabar paaiškėjo, kad ke liolika tūkstančių tokių šarvų nusiūsti į Vietnamą su dideliais gamybos trūkumais. Jie karių neapsaugo.

Dabar tiriama, kas kaltas: liemenes gaminusių bizniečių gobėjimas, ar karo priešininkų sabotazas.

Nixonas skrenda į Aziją, kad galėtų nutūpti Rumunijoje

Kelionės tikslas yra didesnis, negu vieši skelbiamas.

Baltieji Rūmai skelbia, kad liepos mėnesio galę prezidentas Nixonas skers kelionę, kurioje užplanuota aplankyti Filipinus, Indoneziją, Tailandą, Indiją, Pakistaną ir... Rumuniją.

Pietryčių Azijoje Nixonas aiškinsias JAV politikos taikos siekimus, bet drauge ir užtikrinsias tenykštem valstybėm, kad, nebojant mažų nuolaidų Vietname, JAV ir toliau pasiliksiančios tvirta Ramiojo vandenyno karinė ir politinė pajėga, į kurią laisvę mylinčios demokratijos visada galės atsiremti.

Vis dėlto didžiausio susidomėjimo šia kelione sukėlė numatytas apsilankymas Rumunijoje. Tai būdas pirmas tokio aukšto oficialaus vakarietiško valstybinio apsilankymo už geležinės uždangos po Antrojo pasaulinio karo, nuo tų laikų, kai dar dalinosi laimėta Europa Stalinas, Churchillis ir Rooseveltas.

Nixonas Rumunijon vyta jos komunistų partijos vadą Ceaucescu kviečiamas. Nors Rumunija, kaip žinoma, ir bando vesti lyg ir nesuderintą su sovietais politiką, bet abejotina, ar Nixonas čia buvo pakviestas tik vienos Rumunijos vyriausybės iniciatyva. Ypač, kad beveik tuo pat metu vyks ir Rumunijos komunistų partijos suvažiavimas. Diplomatiniai korespondentai yra linkę manyti, kad tai yra daroma su slaptu Maskvos pritarmu, ir kad Bukareste Nixonas turėsias progą pasimatyti net su Brežnevu ir Kosyginu ir ta proga suklečiausiu ir atsakingiausiu galvų susitikime aptarti gal ir sovietų siūlomos Varšuvos Pakto ir Nato valstybių konferencijos klausimą.

Sakoma, kad visa JAV prezidento kelionė Azijon yra suplanuota tik tam, kad kad, per daug neužiangažuodamas, galėtų lyg tarp kitko nutūpti Europoje už geležinės uždangos ir ten pakūždom pasikalbėti svarbiais reikaliais, negu garšiai skelbiamas.

Jeigu tokie spėjiojimai yra pagrįsti, tai Maskva JAV prezidento apsilankymą Rumunijoje palydės dalyne ty la, o jei tai daroma be sovietų pritarimo, tai Nixonas bus Maskvos apsauktas provokatorium.

Šiaip ar taip, laukiamas Nixono apsilankymas Bukareste pažadino visų Rumunijos gyventojų didelį susidomėjimą. Jie šį įvykį komentuoja persveriančiai teigiamai, tarsi laukdami galvaus laisvės oro padvelkimo.

Vlko pirmininkas

Išvyko Europen

Vlko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas su šeima išvyko į Europą atostogų. Grįš namo rugpjūčio 25 d. Ta proga jis įvairiuose kraštuose aplankys eilę oficialių asmenų ir lietuvių gyvenamas vietas.

M. Vaidyla apleido ligoninę

Sandara birželio 11 d. rašo, kad jos ilgai ir sunkiai sirgęs redaktorius Mykolas Vaidyla apleido ligoninę ir jau galės šiek tiek dirbti. Žinoma, dar užtruks, kol grįš visos prarastos jėgos. Sveikiname ir linkime greičiau sustiprėti.

Klierikai skelbia revoliuciją

Risaušs jau neaplenkia ir višų konfesijų bažnyčių. O Bostone 8 metodistu, episkopu ir kitokie klierikai iteikė siūdus raštą, kuriame bažnyčia kaltinama, kad ji tarnaujanti kapitalizmui bei esanti JAV užsienio politikos įrankis, ir reikalaujama, kad ji skelbtų revoliucijos teologiją, jūgtųsi su "juodųjų panterų" ir pan. organizacijom.

Du konservatyvūs kandidatai, nusistatę į New Yorko majorus, Vyrūi demokratas Mario A. Francino ir apatjoj resp. John Marchi.

Izraelio min. pirm. Golda Meir Socialistų Internacionalo kongrese Eastbourne, Anglijoje, smarkiai kaltino Sovietų Sąją už dabartinę krizę Artimuosiuose Rytuose. Dėl sovietų įsikišimo Izraelis atmeta ir Keturių Didžiųjų taikos projektus.

KAS MIEKO NEVIRIA,
NE MIEKAS NEVIRIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RASO,
TAS SUKURIA NEFARSO.

KAS GIRDETI CHICAGOJE

Dr. P. GRIGAITIS MİRUS
UZUOJAUTOS ALTAI

Mirus ilgamečiai veikėjai ir pirmas ALT centro valdybos vicepirmininkas dr. Pijus Grigaitis, buvo gauta odis užuojautų telefonu, asmeniškai ir laiškais ALT pirmininko E. A. Bartkaus vardu ir visi Amerikos Lietuvių Tarybai.

Ypatingai nuodirdžiai užuojautą pareiškė JAV senatorius, buvęs Lietuvos užsienio tyrimų komiteto narys Thomas J. Dodd, kongresmanas Daniel J. Flood, senatorius P. Douglas, Latvų Pasaulinės Federacijos pirmininkas prof. P. P. Lejins. Nuodirdžias užuojautas pareiškė šefas St. Lomaskis, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, Lietuvos generalinis konsulas J. Zmuidzinas iš Kanados, BALFO garbės pirmininkas prel. J. B. Končius ir prelatas Kl. Razminas iš Romos.

Asmeniškai ir organizacijai užuojautos plaukia ALTos centrui ir toliau.

ALT valdyba visiem nuodirdžiai dėkoja.

Amerikos Lietuvių Taryba

Spaudą besivartant

(Atkelta iš 2 pusl.)

ginkluoti pulkeliai ir plėkčių būriai. Daug kur sodytų vietoje suželtę krūmai. Be to, 1708-1711 m. Lietuva nusistatė baltus maras. Manoma, kad Lietuvoje tada išnyko trečdalis tautos, o kaimuose žemaitijos vietose net du trečdaliai gyventojų.

Caras Petrus I švedus skaudžiai smūžė ties Poltava (1707), prisipažindamas, kad iš švedų išmokęs karioti. Švedų pavasarinės Baltijos jūroje atėjo galai, ir Karolį XII išliko tikimas kiti. Rūsijos gilumą atsilankius karaliaus — Napoleono ir Hitlerio.

Savo vicepatavimo metu švedai užvaldė vokiečių Lietuvos ordino žemes Latvijoje ir Estijoje. Šių tautų istorikai švedų vicepatavimo amžių linksta laikyti žviesnių, negu vokiečių baronų. Vienas šių riterių, pavarde Patkul (1680-1707), kaip ir tėvas, vis darydavo apmokslus ir kurtųdavo liuvonietis sukūti prieš švedus. Karolis XII jį pagavo ir, baltai supykęs, žiauriai nušautė Poltavos mūšio išvakarėse. Vokiečiai linkę Patkulį matyti "liuvonietis kovotoją". Ši patikra pavėkė ir Amerikon apsiyventi atvykusi dr. Jona Šilpė. Jis švertė vokiečio Gutskovo parašytą dramą "Patkul" ir jį mums 1887 m. išleido New Yorke. Sakoma, kad tai pirmas Lietuvių kalba išspausdintas dramos veikalas.

Zidrovos

SUDARO DRAUGIJŲ
SARASĄ

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba pertvarko ir papildoma JAV lietuvių organizacijų kartoteką. Valdyba prašo visas organizacijas pranešti savo adresus ALT valdybai šiuo adresu: Lithuanian American Council, Inc., 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60636.

Organizacijų adresai ALT. Tai reikalingi ne tik glaudesniems ryšiams palaikyti, bet ir pradedamam organizuoti informacijos centrui.

MOKSLO IR KŪRYBOS
DIENOS

1969 metų lapkričio 26-30 dienomis Chicagoje įvyks išsivijios Lietuvių Mokslo ir kūrybos simpoziumas, kuriame dalyvaus lietuvių mokslininkai ir aukštąjį mokslą baigę profesionalai.

Pagrindiniai šio simpoziumo tikslai yra keturi. Pirmas, sudaryti sąlygas mokslinį darbą dirbantiems lietuviams mokslininkams ir profesionalams tarpusavio žinių ir nuomonių pasikeitimui mokslinėje, profesinėje bei kultūrinėje srityse. Antras, supažindinti lietuvių visuomenę, ypač jaunąją kartą, su išsivijios lietuvių moksliniu bei profesiniu pajėgumu ir mokslininkų bei profesionalų atseikimais. Trečias, visuomenei duoti vertingų ir įdomių paskaitų iš mokslo bei kultūros pasaulio. Ketvirtas, apsvaistyti Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijos steigimo galimybes.

Simpoziumo programą organizuoja lietuvių mokslininkų iniciatorių grupė, kuri šiuo metu sudaro prof. dr. Algirdas Avizienis, prof. dr. Vytautas Vardys, prof. dr. Marija Gimbutienė, dr. Arvydas Klieris, dr. Romualdas Krauciūnas, dr. Elona Vaisnienė, prof. dr. Rimas Vaisnys.

Iniciatorių adresai:

Prof. dr. Algirdas Avizienis, School of Engineering and Applied Science University California, Los Angeles, Cal. 90024.

Simpoziumą globoja ir finansinė atsakomybė neša JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba. Įvairius techninius rengimo darbus atlieka JAV LB CV sudaryta techninė rengimo komisija, kurią šiuo metu sudaro: pirm. Bronius Nalys, kun. Jonas Borevičius, SJ., dr. Edmundas Ringus, Algis Augaitis, Dalia Tallat-Kelpšaitė, Vaclovas Kleina, Povilas Zumbakis ir Vytautas Kamantas.

Komisijos adresai:

Mr. Bronius Nalys, 6804 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629.

V.K.

AMERIKOS LIETUVIŲ
KONGRESAS

Amerikos Lietuvių Taryba kviečia visų JAV lietuvių organizacijų atstovus dalyvauti Amerikos lietuvių kongrese, kuris įvyks 1969 m. rugpjūčio 30 — rugsėjo 1 dienomis Detroito.

Organizacijos, kurios negavo atskirų kvietimų kongrese dalyvauti, taip pat yra prašomos paskirti atstovus, nes ALTos valdyba neturi visų lietuvių organizacijų adresų.

Amerikos lietuvių kongrese mielai sutiko dalyvauti garbės nariais šie įžymieji JAV politikai:

senatoriai Everett McKinley Dirksen, Thomas J. Dodd, William Proxmire ir Hugh Scott ir kongresmanai Henry C. Schadeberg ir Clement J. Zablocki iš Wisconsin, Ancher Nelson iš Minnesotos, Roman C. Pucinski, Frank Annunzio, Edward J. Derwinski iš Illinois, Daniel J. Flood, James A. Byrne, John H. Dent iš Pennsylvania, Thomas J. Meakill, John S. Monagan, William L. St. Onge iš Connecticut ir Charles W. Sedman, Jr., Eduard J. Patten, Charles S. Joelson, James J. Howard iš New Jersey.

MIAMI, FLA.

Mūsų JAV lietuvių mokyklai

Birželio 22 d. Lietuvių Klube buvo paminėta 1941 m. birželio mėn. Lietuvos žmonių tremimo ir vergų darbų Sibire sukaktis. Dalyviu buvo gana daug.

Minėjimą pradėjo Altos skyriaus pirm. A. D. Kaulakis. Jis pranešė, kad minėjimą dalyvaus lietuvių ir estų atstovai, ir pakvietė jam vadovauti Vytautą Semašką.

Ona Kaulakienė pasveikino Amerikos ir Lietuvos vėliavas, buvo sukurta Amerikos, Lietuvos, Latvijos (Peterson) ir Estijos (Sepp) himnai. Kun. N. Saldukas iš Kolumbijos sukalbėjo maldą ir pasakė labai įspūdingą kalbą. V. Semaška perkėlė Sibiro tremtinis. Jie labai suaudino klausytojus, ir daug kas net ašverkė.

Koopienė su Nekrašu sudainavo kelias dainas, J. Narūnės eilėraštį "Varpu eisa" skaitė dr. J. Grigaliūnas, jo tėvams G. ir S. Grigaliūnams akomponuojant pianina. Mažono baltė "Čičinukas" skaitė V. Semaška. G. Grigaliūnas ir S. Grigaliūnienė.

Aukų, kaip J. Rogers pranešė, surinkta \$122. Šiandien dolerius bus įteiktas Altos centrui Lietuvių Kongreso metu Detroito rugpjūčio mėnesio gale.

A. D. Kaulakis padėjo atsilankiusiems, programos dalyviams, aukotojams ir klubo valdybai, davusiai veiktai salė.

Malonu pastebėti, kad mūsų tarpe yra jaunas garbus vyras V. Semaška, kuris čia voliai dirba kultūrinėje srityje.

Jadvyga Jankienė

DARIUS LAPINSKAS IR
ALDONA STEMPUSIENE

VYKSTA I EUROPA

Solistė Aldona Stempusienė ir kompozitorius Darius Lapinskas liepos 10 d. iškrenda į Vokietiją įrekomduoti dviejų naujų plokštelių. Su soliste vyksta jos mokytoja operos direktorė Carmela Cafarelli, kuri dalyvaus rekordavimo sesijose.

Vienoje plokštelės pusėje bus atlikti D. Lapinsko kūriniai — koncertinė arija Les Sept Solitudes (pagal O. V. Milašiaus poemą) ir Ainių dainos, parašytos pagal senąsias lietuvių liaudies dainas. Antroje plokštelėje A. Stempusienė įdėnuos operų arijas drauge su pilnu Stuttgarto simfonijos orkestru. Orkestrui diriguos D. Lapinskas. Plokštelės išleids Fine Music Records.

Operos direktorė C. Cafarelli drauge su soliste A. Stempusiene dar vyks į Milaną ir Romą, o kompoz. D. Lapinskas pasiliks, lankydamas Vokietijoje ir kitur įvairius muzikos ir dramos festivalius.

ST. PETERSBURG, FLA.

"Skrenda" į šiaurę

Kaip kaimiškai pasibūti pavasarį atstovė, o rudens iškrenda, ten, kur šiluma, taip daro ir nemana čia gyvenančių, tik priešingai: jie pavasarį vyksta į šiaurę, kur šaltis.

Štai ir iš mūsų būrio į šiaurę skristi sparnus jau pakėlė Bakšiai. Matiniai ir eilė kitų.

\$95,000,000,000 EŽERAS

Apskaičiuota, kad tiek gali būti verti visokie mineralai Didžiajame Druskiname ežere Utah valstijoje.

Great Salt Lake, prie kurio yra nutūpus mormonų sostinė Salt Lake City, yra labai druskingas ežeras. Sakoma, kad jo vandeny yra 27 auštinčiai druskos. Žmogus, įbrides iki pažastų, jau nesiekia kojomis dugno — vanduo jį kelia. Galima ant vandens atsigulti ir voliotis — nenuskęsi. Aplink ežerą yra metalo kasyklų — vario, sidabro ir kitų.

Dėl šitų gamtos turtų dabar čia įdomi byla tarp federalinės valdžios ir Utah valstijos. Gincijamas klausimas — kam tas ežeras ir jo pakraščiai priklauso: valstijai, ar federalinei valdžiai.

Ežeras senka ir mažėja, atsidengdamas vis platesnias druskingas padangas pakraščiu. Dėl stipraus druskingumo šiek tiek neaugia net uferai, nei jo apylinkės. Nėra jokios gyvybės.

Amazonės upės (Pietų Amerikoje) lietus yra 280 mylių pločio.

WORCESTERIO NAUJIENOS

WORCESTER, MASS.

Lietuviai gavo diplomus

Universitetą ar kolegijas baigę šie lietuviai:

Antanas Leketa, Povilas Norkevičius, Jurgis Lapinskas, Pranas Mockūnas, Richardas Jokubauskas, Raimondas Jakubauskas, Alfonsas Navickas, Stasys Mikėkevičius, Valteris Barys, Francis Ambrozus, Antanas Akstinas, Ramūnė Brantaitė, Denis Dailida, Konstancija Milionytė, Jonas Piga, Jean Viskaitis, Juozas Šalkauskas, Shirley Simonaitytė ir Dona Jurašytė.

Vidurinęją mokyklą baigę:

Karolina Juškytė, Povilas Dusevičius, Jonas Stasaitis, Cathlen Tamkytė, Albertas Grudzinskas, Mykolas Kvederis, Rapolas Špokis, Povilas Jurevičius, Jean Grinkevičiūtė, Patricija Ankštutytė, Jean Bagurskytė, Jona Tamulevičiūtė ir Kazys Valent-Valentukevičius.

Mirė

Birželio pabaigoje mirė: Albertas Pankūnas, Juozapas Miškinis, Albina Leonavičiūtė, 47 m. amž., Aleksandras Butkevičius, 58 m. a., Bernardas Tamoliūnas, Kazimieras Kostulis, Jonas Mockūnas ir Kostas Linsukas.

Gavo pilietybę

JAV pilietybę gavo Eugenija Gudauskienė iš Gilbertvilles ir V. Sinkis iš Oxfordo.

Susižiedavo

Marijn Palys-Palevičiūtė susižiedavo su John MacDougali. Abu yra baigę universitetą.

Buvome J. Tumavičienės pagerbimo bankete

Birželio 22 d. bankete Jadvygai Tumavičienei pagerbti iš Worcesterio dalyvavo 20 asmenų. Vaziavo 4 automobiliai — J. Stankevičiaus, J. Švikio, V. Mačio ir V. Zvirblio.

Įž. A. Čapliko, A. Andriulionio, J. Lekio, St. Janišio ir kitų pastangomis banketas gerai pavyko. Jame dalyvavo apie 800 asmenų. Buvo daug sveikinių žodžių ir laiškais, kuriuos perskaitė A. Čaplikas, vadovavo banketui. Nėdas Rastenis su žmona pasveikino dalyvius. Tarp sveikinių buvo ir Vliko vicepirm. J. Audono sveikinimas.

J. Tumavičienė gavo vertingų dovanų.

Banketas parodė, kad Bostonas dar turtingas senosios kartos lietuvių stulpsai. Ir čia buvo Michelsonai, Ambrozaitis, Jonas Kamauskas, Jonas Tuvinas, Martinas Žukevičius, St. Kontautas, K. Adamkevičius ir daug kitų.

Iš kitų, be jau spaudoj mirtų, mačiau Juozą Vinciuoną iš Floridos, Vincą Pešlia-

ky, Leoną Paulauską, V. Ramanauską iš Lowellio, J. Mickevičių iš Brocktono.

J. Stankevičiaus automobilis grįžome kupini malonių įspūdžių kartu su Vytautu Ilgūnu, Jonu Dvarecku ir Ieva Tomkute.

J. Krasinskas

Larry d'Agostino ir jo žmona Emma Maureen po vedybų Worcesterio, Mass., džiaugiasi savo trumpalaikio laimės, nes Maureen turi būti kas trys dienas aptaunama specialia inkstų maistu, kuri įtalyta jų namuose.

Respublikanos kongresmanas William Bates ir Bathenda, Massachusetts, pirmą kartą į kongresą išrinktas 1950 m., mirė vidurių vėžiu.

Mary K. Mount, kurios sužadėtuvas gyvena gegužės 27 d. rastos Wiltono, Conn. Pastaruoju metu įvairūs pamišimai ir seksualiniai degeneratai vis daugiau nužudo mažametį.

PALENGVINK'ITE MUSŲ
DARSA

Kiek laiko ir pinigų sutaukytume, jei molielį pramonininkai netauktų, kol juos paragina mokėti, o patys, be paraginimo, prieš atsiųdę reikalingą sumą.

Esame labai dėkingi tiems, kurie tokių raginimų netaukia, ir tikime, kad ateityje pramonininkai pasibaigiant, vis mažiau bebūs tokie, kuriems reikės siųsti pinigų.

Kelivio ad-m-ja

Ką dovanoti?

Jeigu yra reikalingas amerikiečių padovanoti knygų, tai Kelivio administracijoje galite gauti šias tinkamas knygas:

The Cemetery of Nations in Siberian Tundra by H. Tautvaila, 112 pol., kaina tik \$1.75.

Tundra Tales, Maryland Book, leidinyje paauklams pasiskaityti anglų kalba apie gyvenimą tolimoje šiaurėje, 175 pusl. kreidiniame popieriuje, kietas viršelėlis, kaina \$5.00.

Timeless Lithuania — paraišė buvęs JAV atstovas Lietuvoje Owen J. C. Norum, 290 pol., kaina \$4.

Tai labai gera dovana nemokantiems lietuviškai, bet norintiems susipažinti su Lietuva.

"Selected Lithuanian Short Stories" (21 autorius), 280 pol., kaina \$5.00.

"The Herdsman and the Linden Tree" (Vincas Krėvė), 128 pol., kaina \$3.95.

"Lithuanian Quartet" (A. Baranovas, M. Katikšius, A. Landsbergis ir I. Šeštas), 280 pol., kaina \$4.95.

"The Order of Asad Pasha" (I. Šeštas), 61 pol., kaina \$2.95.

Vytautas the Great Duke of Lithuania by dr. Joseph S. Kozina, 211 pol., pol. kaina kietais viršelėmis \$3.00, minkštas \$2.00.

"Lithuania land of heroes," paraišė L. Valiūnas, kaina \$4.75.

Awakening Lithuania, a study on the rise of modern Lithuanian nationalism by Jack J. Stepan, 186 pol., kaina \$5.49.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES. paraišė Jovė Daužvardienė, kaina \$2.50.

VEL NAUJA DOVANA
VAIKAMS

Savo mažuosius vėl galite pradižinti gražia dovana — Vytis Nemunėlis tik iš šios knygų MES-KUKAS RUDNOSIUKAS. Tai jau trečioji laida. Lietuviškos knygos istorijoje tai nedidelis reiškinys. Tas rodo, kad tie, kuriems knyga skiriama, ją tikrai nepaprastai mėgsta. Todėl pradižinkite savo vaikučius, įsigykite ją tuoj arba Kelivio prega. Kaina \$3.00. Gaunama ir Kelivio.

KĄ LAUMES LEME

Tai rašytojos Petronėlės Orintaitės parašyti atsiminimai apie žymiąją poetę Salomėją Nėrį, tiek daug kalbų sukleusią ir šiame žeminyne, 224 pusl., kaina \$3.

Knygą išleido Chicago Lietuvių Literatūros Dr. ja, ji lengvai skaitoma, pradėjus ją noriai ir baigti.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Priimtina ir buržuazinė kultūra

Sovietai apdovanojo

Lionginas Šepetys, vyriausias kultūros reikalų administratorius Lietuvoje ministro titulu, pareiškė, kad "Lietuvių nacionalinės kultūros šaknys siekia labai toli. Net jeigu paseksime kiekvieną jų giją, pasiekusius mus nuo Mažvydo ir Doneičio laikų, nuo Vilniaus universiteto suklestėjimo ir žemaičių romantikų pakilimo metų, nacionalinio sąjūdžio ir pirmosios lietuvių dailės parodos, lengvai pastebėsime kiekvieno kultūros reiškinio ir meninės individualybės klasinį aspektą. konkrečiuose istorinės raidos etapuose sutapusi su pažangos ar reakcijos tendencijomis"

"Del to lietuvių tarybinės kultūros fondu galima laikyti ir tai, kas pažangaus, liaudiško buvo sukurta buržuazijos valdymo metais. Mes turime paimti taip pat ir tai, kas gero ir pažangaus yra lietuviškoje emigracijoje..."

(E)

Trūksta muzikantų

Lietuvoje yra įsteigta net 60 vaikų muzikos mokyklų. Tai didelis skaičius, leidžias pasididžiuoti, kad Lietuvoj niekad nebuvo taip plačiai mokoma muzikos...

Bet skaičius tokiems dalykams nepatinkamas mastas. Muzikas Jonas Švedas kultūrinių suvažiavime tvirtino, kad tos vaikų muzikos mokyklos nesugeba mokinių išmokyti muzikos tiek, kad jie tikėtų stoti į aukštesnės muzikos mokyklas. Be to, jose blogai dėstomi bendrojo lavinimosi dalykai. tad tėvai nenori į tokias mokyklas vaikų iš viso leisti. Į konservatoriją ir penkias vidurines muzikos mokyklas, sako Švedas, stoja labai jau nedaug mokinių. Rezultatas — "respublikoje labai trūksta muzikantų".

(E)

Ieško praeities kultūros vertybių

Pastaraisiais metais Lietuvoje gana uoliai darbuojasi eilė specialistų, ieškodami bei tikrindami surastus duomenis apie kultūros apraškas Lietuvos praeityje. Tos pastangos neretai pasiteisina. Prieš kiek laiko taip buvo išaiškinta keletas faktų iš Lietuvos muzikos istorijos.

Vilniuje yra du egzemplioriai 1693 metais išleisto muzikos vadovėlio, kurio autorius yra ir iš kitų šaltinių žinomas jėzuitas Zygmantas Liaukšminas. Tą mišrį vadovėlių yra antrosios laidos, bet pirmosios laidos niekur neaptikta.

Dabar surasti ir to paties Z. Liaukšmino parengti ir išduoti giesmynai, kurie buvo priedas prie muzikos vadovėlio.

Dideli skaičiai ne viską pasako

Lietuvos kultūros darbuotojų suvažiavime spaudos komiteto pirmininko pavaduotojas M. Požarskas sakė, kad

"Niekad Lietuvoje nebuvo išleidžiama tiek knygų, kaip dabar. Kasmet išsina apie 2.000 pavadinių, o tiražas siekia 15.000.000 egzempliorių".

Sakykime, tie jo skaičiai yra neginčytini, bet — ne vien leidinių kiekybė yra svarbiausias kultūrinės pažangos ženklas. Juk galima išleisti net ir bilionus slamsčio, ir iš to jokios naudos nebūs.

Kiek kitaip į Požarsko skaičius tame pačiame suvažiavime pažūrėjo Vilniaus universiteto docentas K. Sinkevičius. Anot jo, dažnai net su žiburiu ieškoma knygų, o tuo tarpu 5-7 milijonų bibliotekose esama knygų, kurių dar nepalietė skaitytojų ranka, "vietoje gero žinyro neretai išleidžiama 20-50 menkaverčių knygelių tais pačiais klausimais", "knygų išsklaidytos po daugybę bibliotekų, kurios, kaip sakoma, ko paklaus, to negausi".

Nereigdami išskirtinų grožinės literatūros kūrinių ar nepropagandinių mokslinių veikalų vertės, vis dėlto iš seniai žinome ir dabar regime, kad Lietuvoje knygų rinka užverčiama ir tokiu priplėksiu agitaciniu šieniu, kurio niekas nenori kramtyti. Jis ir padidina tuos statistikos skaičius, kuriais paskui mėgstama girtis.

ATVANGAI IR ŠYPSENAI

Po Stalino nuvainikavimo Leninas mauzoliejyje ėmęs skustis, kad greta gulintis Stalinas dvokia.

— Dvoktum ir tu, jeigu tave Chrusčiovas būtų taip apderges! — atsiliepė Stalinas.

LTSR reiskia tarybinį Lietuvos pavadinimą — Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika.

Lietuviai nekomunistai toms raidėms duoda visai kitą reikšmę, būtent:

Lietuvių Tautą Smaugia Rusai, iš jo išsibūga "soti".

Prie sergančio milijonieriaus lovos susirinko giminių, laukia palikimo.

— Pone daktare, ar dar yra nors kiek vilties?

— Jokios. — atsakė gydytojas. — Tai tik lengvas gri-pas.

Ortodoksai kalba kultūrininkų vardu

Kultūrinių mainų idėja, kiek ji bebūtų buvusi dabartiniuose Lietuvos kultūrinių sluoksniuose puoselėta, susilaukė pritrenkiančio smūgio. Tai įvyko šio mėnesio pradžioje Vilniuje suaukštame kultūrinių suvažiavime. Smūgis krito iš komunistų partijos kanceliarijos, kur lemiama žodį tuose reikaluose turintieji ortodoksai sutaisė neva suvažiavimo laisvą partijos centro komitetui. Laiskas parašytas tipišku partijos kanceliariiniu stiliumi.

Laiskė Lietuvos kultūrinių vardu priesaikaujama, kad kas tik dora kultūros srityje Lietuvoj laimėta, tai tik komunistų partijos globoje. "Kultūra", sako, "respublikoje vystėsi marksiško-leninismo pagrindu, rėmėsi revoliucinėmis ir demokratinėmis liaudies tradicijomis, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis broliškomis tarybinėmis kultūromis".

Toliau:

"Komunistų partijos išauklėti tarybiniai rašytojai, meno ir kultūros veikėjai kuria politiškai brandžius, meniškai meistriškus kūrinius. Aštrioje ideologinėje kovoje, kuri vyksta pasulyje, jie užima principinę marksistinę-leninę poziciją, moka duoti teisingą partinį įvertinimą sudėtingiems pasaulinės kultūros reiškiniai. Visa savo kūryba Lietuvos kultūrinio fronto veikėjai ištikimai tarnauja partijai, padeda auklėti plačiasias darbo žmonių mases klasinio solidarumo, nesutaikomos kovos prieš imperializmą, buržuazinę ideologiją dvasia, siekia deramai prisidėti prie TSKP kovos už tarptautinio darbininkų judėjimo vienybę ir susitelkimą marksizmo leninizmo pagrindu."

"Komunistinis partiskumas, liaudiškumas, leninis nesutaikomumas su betkokiais buržuazinės ideologijos pasireiškimais buvo, yra ir bus pagrindiniai kultūri-

nės statybos ir meninės kūrybos principai."

Toliau aiškinama, kad visas kultūros ir meno įstatų darbo turinys turįs būti nukreiptas į tai, kad jaunimas, darbininkai, kolūkiai ir inteligentija būtų auklėjami "nesitaikymo su betkokiais buržuazinio nacionalizmo pasireiškimais dvasia".

Negana to. Partijos kanceliarija sutaisė suvažiavimui ir "kreipimąsi" į visus kitus kultūrinius Lietuvoje, kurių suvažiavime nebuvo. Ten sako: "...kiekvieno rašytojo, meno darbuotojo pareiga — savo talento geriausias kūrybines jėgas skirti komunistinės visuomenės auklėjimui. Tai ypač svarbu mums nepamiršti šiandien, pasitvirtinus ideologinės kovos sąlygomis, kai buržuazinės ideologijos atstovai atkakliai ieško spragų, kuriomis pasinaudoti, kad galėtų vykdyti ideologinę diversiją."

Tai yra nedviprasmiškas įspėjimas, kad betkokie kultūrinių mainų sumanymai turi būti neatidėliojant pamiršti, jeigu kas ir būtų tokių sumanymų turėjęs. Kadangi visi kultūros vertybių kūrėjai prigrasomi kurti tik tai, kas jokiems mainams netinka, ir prigrasomi saugotis nuo visko, kas ne komunistų partijos globoj sukurta...

Tiesa, jokių srityų taip pat ir kultūros srityje toli gražu ne viską dedasi taip, kaip partijos kanceliarijoje suplanuojama. Pastaraisiais metais yra Lietuvoje pasirodę meno kūrinių ar mokslo darbų, vertingų ir kitais, negu partijos reikalaujamais požūriais. Net ir partijos ortodoksai, priešaukšdami visišką ištikimybę aukštesiems partijos žiniams, vietiniam vartojimui skirtuose skatinimuose dar palieka pravirą langelį, pro kurį kultūrinės kūrybos atmosferą gali būti įleista ir ne taip tvankaus oro.

(ELTA)

Naujas Nixono planas

Sakom "naujas planas", nes mūsų prezidentas kepa tuos planus, kaip blynus. Ir atrodo, kad geras norais, nes Vietnamo karą būtina reikia baigti. To reikalauja ne tik Amerikos visuomenė, bet ir visas pasaulis. Ir tai avantiūrai baigti tikrai reikalingas planas. Bet sugalvoti gerą planą nelengva, nes norima, kaip sakoma, kad ir vilkas būtų sotus, ir ožka čiela; arba, aiškiau pasakius, — kad planas patiktų Saigono generolams ir kad jis būtų patrauklus komunistams. Todėl ponas Nixonas ir daro planus.

Visuomenei spaudžiant. Washingtono kilo mintis, kad Amerika turėtų ištraukti iš Vietnamo dalį savo karių jėgų, sakysim — 50.000. Kaikas reikalavo atsaukti visą armiją — 540.000 kareivių. Bet mūsų militarija ir pats prezidentas atmetė tokią mintį, nes be Amerikos armijos Saigono diktatūra neatsilaikytų.

Bet sakydamas kalbą gegužės 14 d., prezidentas Nixonas jau nepadare tai diktatūrai jokių pasižadėjimų, o birželio 8 d. paskelbė ir naują 8-nių punktų programą karui baigti. Saigono diktatoriui Thieu ji nepatiko. Keturis Nixono punktus jis visiškai atmetė. Skirtumams išlyginti buvo suruošta Midway saloje konferencija, ir spaudoje buvo paskelbta, kad tas pasitarimas buvęs "labai sėkmingas". Ir kas tik mūsų valdžios daroma — viskas išeina "sėkmingai".

Tačiau pasirodė, kad Midway saloje mūsų presiden-

tui netaip jau baisiai sekėsi. Jis turėjo kaikiuriuos savo programos punktus keisti. Pavyzdžiui, pirma jis skelbė, kad iš Vietnamo tuojau būsia atsaukta 50.000 kareivių. Bet, pasimatęs su diktatorium Thieu ir sugrįžęs namo, pasakė, kad jau tik 25.000 būsia "sėkmingai" atsaukti. Niekas negelbėjo nei kongreso įspėjimas, kad Midway salos konferencijoje nebūtų padaryta Saigono režimui jokių nuolaidų ir kad nebūtų pasižadėta dabartinį režimą tenai palaikyti.

Vadinasi, birželio 8-tos planas nepraėjo.

Bet mūsų prezidentas bando toliau. Birželio 22-tos Bostono laikraščiai išėjo su didžiausiomis antraštelėmis: "Naujas Nixono planas taikai". Washingtono laikininkai šitam planui pritaria ir turį vilties, kad jis galės patikti Saigono generolams. Bet kažin ar jis galės patikti komunistų frontui, nes Vietkongui jis siūlo tik "palyginti saugią mažumos poziciją Pietų Vietname, įskaitant vietinę administraciją komunistų kontroliuojamose apskrčiuose ir, galbūt, įskaitant teisę ginklams laikyti".

Iš viso šis planas siūlo 4 punktus:

1) Turėtų būti įvykdyti rinkimai tarptautinėje priežiūroje. Bet šie rinkimai turėtų būti taip sutvarkyti, kad jų duomenys atitiktų Saigono vadų, Vietkongo ir kitų grupių militarinę ir ekonominę galią.

2) Jeigu šita proporcija bus tinkamai išlaikyta, jis galės užtikrinti Vietkongui mažumos balsą pokarinėje Saigono vyriausybėje.

3) Rinkimai galėtų būti taip sutvarkyti ir įvykdyti, kad Vietkongas gautų provincijos apskrčiuose daugiau balsų, net iki visiškos kontrolės, kur jis yra dabar įsigalėjęs.

4) Nauja ar pakeista konstitucija galėtų įsteigti kaip ir federalinę Vietnamo struktūrą, su daugeliu administracinių funkcijų vietiniams autoritetams.

Ir pono Nixono vyrai Washingtono aiškina, kad tokia santvarka duotų galimybės "dori pasidalinti karo grobiais". Matyti, "karo grobiais" čia vadinami tie plotai, kuriuos Saigono valdžia su amerikiečių pagalba išlaikė savo naguose, ir tie, kuriuos partizanų Vietkongas su šiaurės Vietnamo pagalba išlaisvino.

Bet ar tai jau yra planas Vietnamo karui baigti? Ne, tai tik tūščios politikių kalbos žmonėms pasiskaityti.

Su komunistais mes galim nesutikti, bet reikia pripažinti tiesą, kad jie daug gudresni. Jie turi savo tikslą, ir jie eina prie jo nesvyrudami. Kai Washingtono kartais kalbama apie sudarymą koalicinės vyriausybės Pietų Vietnamui, o Saigono diktatoriai atmeta bet kokią mintį apie koaliciją su komunistais, tai komunistai paskelbė jau savo valdžią. Vietoj buvusio jų Tautai Išlaisvinti Fronto, jie sukūrė Laikinąją Revoliucinę Vyriausybę, kurią pripažino jau 17 valstybių — Alžerija, Bulgarija, Rumunija, Čekoslovakija, Kambodija, Orutinė Mongolija, Kinija, Sovietija, Lenkija, Jugoslavija, Sirija ir kitos. Tai jau ne partizanai, bet diplomatiniai pripažintas krašto autoritetas.

Iki šiol Vietkongas reikalavo sau teisėtumo pripažinimo aiškindamas, kad Saigono valdžia nėra teisėta: ji esanti tik Amerikos militarizmo iškamša ir savo tautai neatstovaujanti. Ji tarnaujanti tik svetimiems įsibrovėliams. Tačiau mūsų prezidentas aiškina, kad Saigono vadų negalima "išdumputuoti", nes negalima palikti krašto be jokios valdžios. Taigi dabar jau yra revoliucinė žmonių valdžia — ir neįsivaizduota, bet kitų valstybių pripažinta, ir apie tai jau Jungtinių Tautų organizacija painformuota.

Taigi Vietname susidarė nauja padėtis, kurios, turbūt, nesitikėjo nei Washingtonas, nei Saigonas. Ir padėtis labai keblė, nes nėra pagrindo revoliucinės vyriausybės buvimą užginėti ir nėra kaip ją pripažinti, nes jos pripažinimas Washingtonui reikštų kapituliaciją komunistams, o Saigono diktatūrai būtų politinės šermentys. Mūsų Amerikai, galingiausiai pasaulio valstybei, toks finalas reikštų didžiausią gėdą, kad neteisėtai pradėjo karą, neteisėtai bombardavo svetimo krašto miestus, vartojo žmonėms deginti napalmą ir nuodingas dujas, kas yra uždrausta Zenevos Protokolu, pražudė apie 35.000 jaunų savo vyrų — ir galų gale turi atsitraukti, paliekant Vietnamą komunistams, kuriuos norėjo išnaikinti!

Zinoma, tai yra tik prielaida. Gali būti, kad bus surastas būdas pasitraukti iš tos avantiūros "garbingai". Palauksime ir pažiūrėsime.

S. M.

J. Vilčinskui 60 metų

Liepos 2 d. Juozui Vilčinskui sukanka 60 metų.

Tai tas pats J. Vilčinskas, kuris gyvena Britanijos sostinėje Londone, kartas nuo karto parašo ir Keleivų apie Europos socialistų veiklą.

Jis yra inžinierius, Lietuvoje (paskutiniu metu buvo vienas iš artimųjų inž. Stepono Kairio bendradarbių, tvarkant Kauno miesto vandentiekį ir kanalizaciją.

Karo viesulas jį buvo nubloškęs į Austriją ir Italiją, o po karo apsigyveno Londone ir dirba savo specialybės darbu.

J. Vilčinskas jau Lietuvoj veikė pažangiojo jaunimo sąjūdy. Atsidūręs Londone, jis greitai iškilo į pirmąsias tenykščio lietuvių vertybių gretas: jis jau keleri metai yra Didž. Britanijos Lietuvių S-gos centro valdybos pirmininkas. Lietuvių Namų akcinės bendrovės direktorius, kurį laiką vadovavo Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Britanijos skyriui ir kitų organizacinę veiklą reiškęsi.

J. Vilčinskas yra ir spaudos žmogus. Jis jau bendradarbiavo nepriklausomoms Lietuvos demokratinės krypties dienraščio Lietuvos Žiniuose ir kt., rašė Lietuvių Darbininkų Dr-jos JAV-se leistame Darbo žurnale, rašo Keleivų, Naujienose. Europos Lietuvių. Jis redagavo ir Londone leistąjį Darbininkų Balsą. Jis yra ir Laisvųjų Žurnalistų Tarptautinės Federacijos narys.

J. Vilčinskas yra Lietuvos Socialdemokratų Partijos užsienio delegatūros narys, jos nuolatinis atstovas Vidurio ir Rytų Europos Socialistų Unijos konferencijose. Jis dalyvavo ir paskutinėje tos unijos konferencijoje, kuri įvyko prieš kelias savaites netoli Londono, ir buvo išrinktas į revizijos komisiją.

Kaip Lietuvos Socialdemokratų Partijos delegatas J. Vilčinskas dalyvavo Europos socialistų konferencijose Briuselyje ir Milane, Socialistų Internacionalo kongresuose, pradedant buvusiu Stockholme 1953 m. ir baigiant paskutiniu, kuris posėdžiavo Eastbourne (Anglijoje) birželio mėnesį.

Ten dalyvaudamas, suaktyvininkas turi geros progos priminti pasaulio socialdemokratams Lietuvos ir kitų pavergtųjų tautų padėtį.

Mes linkime mielajam suaktyvininkui, kad jo gyvenimo knyga dar dvigubai pastorėtų ir kad jos naujieji puslapiai būtų tokie pat turiningi, kaip ir tie šešiasdešimt užverstųjų.

J. V-gas

LIETUVOS ŽEMELAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už \$2.50 (sulankstomas) ir už \$3.50 (vieninis).

Keleivio prenumerata - gera dovana visokiomis progomis!

Pasikalbėjimas Maikio su Tevu

MAIKIO SU TEVŲ PASIKALBĖJIMUS VEDA
STASYS MICHELSONAS

— Sveikas gyvas, tėve! Kaip sekasi?

— Visai nesiseka, Maiki.

— O kodėl?

— Didžiausia bėda, Maiki, kad niekas nenori ožkos melžti.

— Apie kokią ožką tėvas kalbi?

— Iki šiol, Maiki, ta ožka buvo didelis sekretas, ale dabar aš tau pasakysiu visą teisybę. Mūsų Sėslavos Smerties Susaidė buvo užvedusi kolchozą ir nusipirkę ožką. Ir nuo to prasidėjo visos bėdos.

— Bet kolchozas reiškia bendrą žemės ūkį, tėve. Tai yra komunistų tvarka. Jūs gi ne komunistai.

— Pas mus, vaike, yra visokio narodo. Yra džiukų, zanemuncikų, zanavykų ir kitokių. Prieš kiek laiko mes turėjom skodą, tai yra tokią kumparenciją, ir pradėjom svarstyti, ką reikia daryti, kad jau sunku šolde-rį nusipirkti — pašėlusiai viskas pabrango. Kada tik nueisi į štorą, vis nauji praisai uždėti. Atsimenu, svaras juodos duonos neseniai buvo 15 centų, o dabar jau 39!

Kai pradėjom galvoti, kaip reikės toliau gyventi, tai vienas vyras, kurį vadinam Zanemunciku, atsistojo ir sakė: Vyrai, užveskim kolchozą, tai pirkti nieko nereikės, užsiauginsim patys. Sako, komunistų gazieta rašo, kad sovietuose kolchozams gerai sekasi, tai kodėl nepamėginti to Amerikoje? Juk į džėlą niekas už tai nepasodins, čia fry kontras. Nu, ir nutarėm užsidėti kolchozą. Visų pirma nusipirkom ožką, kad būtų pieno. Ale žinai, dėl tos ožkos tuoj iškilo didelė rokunda. Niekas nenori jos melžti. Sako, tai nevyriškas darbas.

— Tai ką padarėt?

— Žinai, Džukas padarė įnešimą, kad reikia nusipirkti melžiamą mašiną. Olrait, pašaukėm agentą, ką tokias mašinas parduoda, ir randa-vei atgabeno tokią gremėzdą, su visokiom papjom ir kitokiais galais. Užnokėjom pinigų ir nuėjom melžti. Ale pasirodė, kad mašina padaryta karvėms melžti, su

keturiom čiulpėm, o mūsų ožkai reikia tik dviejų. Be to, dar apsižiūrėjom, kad mūsų kolchozas neturi lektikos, o be lektikos ta mašina nedirba.

— Ar pirma to nežinojot?

— Jes, Maiki, reikėjo apsižiūrėti, ale tas neatėjo niekam į galvą, ba nei vienas nepamislėjo, kad kolchozui būtų reikalinga lektika. Todėl pašaukėm tą agentą, kad atsiimtų tą mašiną ir sugrąžintų pinigų, ale gavom atsakymą, kad jo klumpanija pinigų negrąžina. Sako, aš tik galiu duot jums gerą ro-dą: nusipirkit karvę, sako, ir pašaukit Edisoną, kad įvestų elektrą, o mašina susigadys, ir visi būsit satisfait.

Tai gi dabar turim trubelį Maiki: turim melžiamą mašiną, ale neturim ką melžti. Ožkai ji netinka.

— O kodėl negali jos pamelžti patys, be mašinos?

— Jes, Maiki, tratinom ale jau pervėlu, ba užtrūko — Kas užtrūko?

— Ožka užtrūko.

— O ką tai reiškia?

— Tai reiškia, Maiki, kad pienas prapuolė. Matai, jei gaus ožkos kasdien nemelši tai pienas prapuola. Kitai pasakius, ožka užtrūks. Nu ir užtrūko.

— Ar jos atgaivinti jau negalima?

— Nežinau, Maiki. Mūsų Džukas rokuoja, kad turėtu me nusipirkti jai ožį. Sako, ožkai prie ožio bus links-miau, ir gal pradės duot pieno. Ale žemaitis protes-tuoja. Sako, ožkai ožys ga ir patiktų, ale šiaip jis niekam nevertas gyvulys: pie-no iš jo negausi, o mėsa ne-gardi. Tai kam tokią bestiją pirkti? Vietoj pirkti ožį, jis patarė paprašyti kunigą, kad pasimelstų už ožkos sveikatą, ir pridėdėti jam už tai pirmutinį surį.

— Bet kas sakė, kad kunigąs galėtų padaryti tokią stebuklą?

— Jes, Maiki, Džuką ir Zanavykas išjuoke. Sako, mūsų ožkai nieko nemacys nei ožys, nei kunigas. Užuo-darius džukščius zababonus, sako, verčiau išleiskim ožką ant loterijos. Pasiūlė pada-

yt 5,000 biliety po kvoterį ir paėmęs penslį išfigeria-vo, kad tik pusę jų išparda-ve gausime \$625. Už tuos pinigus, jis sako, galėsime įvesti lektiką, nusipirkti ge-rą karvę ir pora tuzinų viš-tų. Tada, sako, ir parėdkas bus geresnis, ba gaidys vi-sa la užgiedos, kada reikia keltis prie darbo. Tokiam kolchoze, sako, jau galėsi-me gyventi kaip ponai. Šitas skymas visiems patiko, Maiki, ale aš buvau priešin-gas gaidžiui, ba aš myliu iš-lyt ilgiau pamiegoti.

— Kaip matau, tėve, sutari-mo pas jus nebus.

— Nu, nieko nepadarysi, Maiki: juk kolchozas ne vie-no žmogaus locnastis. O kai žmogus dirbi ne sau vienam,

tai geriau pamiegot, negu dirbti. Žmogui miela tik tas, kas sava. Va, aš pasėjau sau tabaką, tai ir prižiūriu, kad būtų palaistytas, ba žinau, kad tai mano makorka, o a-pie kitką aš nekėrinu. Taip ir kiti daro. Kolchozo ožkos niekas nenorėjo melžti, ir ji užtrūko. Gal geriau būtų ir su karve. Galėtų būti dar blogiau, ba ožkos nereikia šerti — ji ant dumpų susi-randa sau živnasties, o kar-vei — turi duot šieno. O kas norės ji pauti ir į barne-krauti? Valut to aš ir sakau, kad mūsų kolchozui nekaip sekasi. Na, ale galėsim apie tai pasikalbėti kitą kartą. Dabar man reikia eiti savo tabaką palaistyt.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

(Tęsinys)

54 MYLIŲ PROTESTO ŽYGIS

1965 metų kovo mėnesį Alabamos negrai užsimanė žygiuoti 54 mylias į valstijos sostinę Montgomery ir tenai vykdyti protesto demonstraciją prieš Selmos miesto vyriausybę, kuri trukdanti jiems registruotis rinkimų balsavimui — neleidžianti į registracijos punktą pro fronto duris, bet liepianti eiti pro šonines. Dėl tokio negrų garbės "įžaidimo" jie nutarė protestuoti. Nužygiuoti iš Selmos į Montgomery reikia 5 dienų, bet karingi negrai nutarė žygiuoti, kad ir laukuose reikėtų nakvoti.

Bet eiti tokiai miniai 5 dienas ir tokiu keliu, kuris reikalingas visuomenės susisiekimui — tai padarytų piliečiams daug vargo. Todėl valstijos gubernatorių Wallace loką eiseną uždraudė.

Čia pašoko kun. Martin King, "nekovingas" negrų vadas, ir sušuko: "Mes žygiuosim!"

Į kovo 7 dieną apie 525 negrų būrys išsirikiavo nelegaliai žygiui. Bet Dallas apskrities šerifas su 200 milicininkų pastoj miniai kelią ir liepė skirstytis. Negrai sustojo ir — nei krust! Šerifas pakartojo savo reikalavimą antrą kartą ir trečią kartą, bet negrai neklausė. Tada jis liepė milicininkams jėga minią išskirstyti. Tie paleido darban lazdas ir kancius. 84 negrai buvo sužeisti, keliolika jų reikėjo vežti ligoninėn.

Rytojaus dieną gub. Wallace pagyrė šerifo taktiką. Esą, jeigu minia nebūtų sulaukyta, tai, užtvinus jai kelią ir trukdant žmonėms pravažiuoti, neišvengiamai būtų kilusios kruvinos riaušės, ir gal nevienas negras būtų užmuštas.

Bet prezidentas Johnsonas tuojau paskelbė savo apgailestą pridurdamas: "Ir aš esu tikras, kad visi amerikiečiai apgailestaus tą brutalumą, koks buvo pavartotas prieš Alabamos negrus piñčius, kurie bandė padramatizuoti gilų savo troškimą lygių balsavimo teisių".

Ir juodasis kun. King, kuris vadindavo save "nekovingu" kovotoju, tuojau suorganizavo antrą negrų žygį iš Selmos į Montgomery. Susidarė 1,500 negrų minia ir žengė pirmyn. Bet milicija sugrąžino ir ją atgal.

Kaip rašo 1966 metų World Almanac, prezidentas Johnsonas tada pasiuntė į Selmą LeRoy Collinsą, buvusį Floridos gubernatorių, kad susizintotų su kun. Kingu ir pabandytų iš naujo organizuoti negrų protesto žygį iš Selmos į Montgomery. O federalinis teisėjas Frank M. Johnson tuo tarpu išpėjo gubernatorių Wallace'ą, kad nedrįstų daryti demonstrantams jokių kliūčių.

Bet gubernatorių pranešė prezidentui, kad Alabamos gyventojai negrų demonstracijoms esą priešingi, ir jeigu jie demonstruos neapsaugoti, tai tikrai būsią riaušų, ir gal nevienas negras bus užmuštas. Alabamos valstija, tačiau, negalinti tokios apsaugos negrams duoti, nes mobilizuojant miliciją valstijai pasidarytų sunki išlaidų našta.

Kaip į tai reagavo prezidentas? Jis pasiuntė į Aalamą federalinę armiją, 4,000 ginkluotų kareivių, kad apsaugotų negrų žygį.

Minėtas LeRoy Collins su kun. Kingu surinko 3,200 maršuotojų, ir kovo 21 dieną šita minia pajudėjo 5-kių dienų, 54-rių mylių žygiui, kurį lydėjo 4,000 šautuvais ginkluotų kareivių apsauga.

Bet kai reikėjo visiems nakvoti lauke, ant plikos žemės, po kovo mėnesio dangumi, tai jau pirmos dienos vakarą 2,900 maršuotojų sugrįžo atgal į Selmą. Likusieji visgi šiaip taip pasiekė valstijos sostinę. Bet gubernatorių Wallace atsisakė priimti jų delegaciją, norėjusią išleisti jam savo reikalavimus; jis priėmė tik rašytinę peticiją, kurioje buvo reikalaujama negrams teisių. Čia tiktytų posakis: lekė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas.

yt 5,000 biliety po kvoterį ir paėmęs penslį išfigeria-vo, kad tik pusę jų išparda-ve gausime \$625. Už tuos pinigus, jis sako, galėsime įvesti lektiką, nusipirkti ge-rą karvę ir pora tuzinų viš-tų. Tada, sako, ir parėdkas bus geresnis, ba gaidys vi-sa la užgiedos, kada reikia keltis prie darbo. Tokiam kolchoze, sako, jau galėsi-me gyventi kaip ponai. Šitas skymas visiems patiko, Maiki, ale aš buvau priešin-gas gaidžiui, ba aš myliu iš-lyt ilgiau pamiegoti.

— Kaip matau, tėve, sutari-mo pas jus nebus.

— Nu, nieko nepadarysi, Maiki: juk kolchozas ne vie-no žmogaus locnastis. O kai žmogus dirbi ne sau vienam,

tai geriau pamiegot, negu dirbti. Žmogui miela tik tas, kas sava. Va, aš pasėjau sau tabaką, tai ir prižiūriu, kad būtų palaistytas, ba žinau, kad tai mano makorka, o a-pie kitką aš nekėrinu. Taip ir kiti daro. Kolchozo ožkos niekas nenorėjo melžti, ir ji užtrūko. Gal geriau būtų ir su karve. Galėtų būti dar blogiau, ba ožkos nereikia šerti — ji ant dumpų susi-randa sau živnasties, o kar-vei — turi duot šieno. O kas norės ji pauti ir į barne-krauti? Valut to aš ir sakau, kad mūsų kolchozui nekaip sekasi. Na, ale galėsim apie tai pasikalbėti kitą kartą. Dabar man reikia eiti savo tabaką palaistyt.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

— Iki pasimatymo, tėve.

AR BAZNYČIOS TURETŲ MOKETI MOKESCIUS?

Šiandien bažnyčios mokesčių nemoka. O joms priklauso milžiniški turtai. Jie vertinami 80-100 milijonų dolerių. Jeigu jie būtų apdėti mokesčiais, tai valstijų ir savivaldybių iždai gautų ne vieną milijoną dolerių. Tada mažiau reikėtų mokėti kitiems.

Dėl to jau ne nuo šiandien protestuojama ir vis griežčiau reikalaujama, kad ir bažnyčių turtai būtų apdėti mokesčiais.

Pagaliau Staten Island, N.Y., mokesčių mokėtojų grupę tą klausimą iškėlė teisme. Jie įrodo, kad bažnyčioms daroma išimtis prieštarauja konstitucijai ir kad dėl to jie yra priversti mokėti didesnius mokesčius.

Teismas sutiko tą klausimą svarstyti. Koks bus jo sprendimas, šiandien tegaliama tik spėti. Bet manoma, kad byla laimės tie, kurie laukia, kad teismas minėtą bažnyčiom daromą išimtį panaikintų.

Tuo tarpu kaikurios savivaldybės, nelaukdamos ir teismo sprendimo, pradėjo jau pocios tą klausimą spresti. Pav., Nashville, Tenn., mokesčių inspektoriai apdėjo mokesčiais šėsių bažnyčių turtą, kuris tiesioginiai netarnauja religiniams reikalams.

Kansas valstijos seimas nutarė, kad klebonijos būtų apdėtos mokesčiais.

Tą patį padarė Martinepa apskrities, Ariz., mokesčių inspektoriai.

Colorado valstijoje įstatymas jau senokai leido apdėti mokesčiais bažnyčių turtus, kurie tiesioginiai netarnauja religiniams reika-

Vis dėlto šitas triukšmas vertas dėmesio. Verta įsidėmėti, kad jis buvo sukeltas dėl tuščios negrų fanaberijos — sukeltas dėl to, kad į registracijos punktą Selmoj jiems buvo nurodyta eiti pro šonines duris, kai jie norėjo eiti pro frontą. Ir juokingiausia, kad šitam vaikiškam jų protestui praversti prezidentas matė reikalo pavartoti armiją. O Afrika gal ir nepastebėjo, kad Amerika taip rūpestingai glosto juodąjį žmogų, kai tas užsimauno pasispardyti.

Šituo epizodu jau galima ir užbaigti antrąjį riaušių sezoną.

Trečias sukilimų laikotarpis prasidėjo 1966-aisiais metais. Tais metais griežtai pasireiškė ir "juodoji galia", ir pirmą kartą buvo atakuojama "segregacija" šiauriniuose miestuose, kur iš tikrųjų nebuvo jokios segregacijos. Riaušės su gaisrais ir plėšimais paplito po Brooklyną, Atlantą, Clevelandą, Daytoną, Čikagą, Milwaukee, Omahą ir Mississippi valstijos miestus. Spaudos ir kitų šaltinių sprendimu, 1966 metų vasarą šiaurės didmiesčiai pergyveno iki tol dar nematytą anarčiųjų šėlą.

Ir tuo pačiu metu įvairūs negrų organizacijų vadai kovojo tarp savęs. Kai vieni maištavo, reikalaudami segregacijos panaikinimo ir siekdami bedradarbiavimo su baltąja rase, tai kiti rėkė: šalin su tokia "filosofija"! Tegyvuoja "juodoji galia"!

"Nekovingos studentų koordinacijos komitetas" ir "Rasinės lygybės kongresas" prisijungė prie "juodosios galios" šalininkų ir kartu su jais atakavo baltąją rasę. Stokely Carmichael, karingas agitatorius, vadovavo "nekovingai" studentų grupei.

Septyni negrų vadai, jų tarpe Roy Wilkins, Whitney Young ir Bayard Rustin, pasirašė ir paskelbė pareiškimą, kad jie atsimetą nuo "juodosios galios" sąjūdžio. Bet kun. Martin Luther King atsisakė tą deklaraciją pasirašyti. Jis vadovavo "Pietinei krikščionių konferencijai", bet nepriestaravo ir kitiems sambūriams.

Prezidentas Johnsonas pasiūlė kongresui priimti "open housing" įstatymą, kuris būtų atidavęs negrams baltųjų žmonių gyvenamas patalpas. Bet senatorius Dirksen tuojau nurodė, kad šitoks įstatymas laužytų konstituciją, ir prezidento sumanymas buvo sumuštas.

Filmų aktorė Connie Stevens ir dainininkas Eddie Fisher Santa Monicoj, Calif., teisme, kur vyko jų skrybų byla. Stevens pareiškė, kad E. Fisheris tiesiog "netikis į vedybų priesaiką". Juos teismas vėl išskyrė.

lams. Tokiais turtais laikomos ir klebonijos, jeigu jų vertė yra didesnė nei 20,000 dolerių.

Bažnytinių turtų mokesčiais apdėjimo klausimas jau studijuojamas net kelioikos valstijų seimuose. Tai rodo, kad netolimoj ateity tas reikalas bus sutvarkytas ir, tikriausiai, valstijų ir eilinių mokesčių mokėtojų naudai.

Kaikurie protestantų dvasiškai jau yra siūlę savo bačnyčioms mokesčius mokėti savanoriškai, nes joms daroma išimtis kelianti vis didesnį visuomenės pasipiktinimą. Kaikurios bažnyčios ir religinės organizacijos jau savanoriškai moka už įvairius savivaldybių patar-navimus (vandenį, kanalizaciją ir kt.), bet dauguma stengiasi ir stengsis nuo tos prievolės apsiginti. Bet reikia tikėtis, kad ir čia bus rastas teisingas sprendimas ir nieko bendra su religija neturį turtai ar bizniai bus mokesčių įstatymo lygiai traktuojami, kaip ir kitų piliečių turtas ir verslas.

Rep. kongresmanas Clayton Powell, kadaine išmestas iš kongreso dėl valdžios pinigų švaistymo ir teismo vėl grąžintas, vėl linksmam gyvena Bahamų salose vasarodamas.

10 knygų už \$2

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistinės istorijos supratimas, 80 psl., kaina 20 centų.

Zemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina \$3.05, bet visos kartu parduodamos už \$2.

Demokratinio socializmo pradai, (S. Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Blumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fisherio), 74 psl., kaina 25 centų.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 77 psl., kaina 25 centai

PIGIAUSIA
IR
GERIAUSIA
DOVANA!

Dovanokite savo draugams ir bičiuliams metinę Keleivio prenumeratą. Jums atsisia tik \$5, o tas, kuriam ji bus dovanota, per metus kas savaitę gaudamas Keleivį, jus tikrai atsimins.

MOTERŲ SKYRIUS

MARIUS KATILISKIS
Senatveje

(Tęsinys)

Pirmiausia aptiko šaknų prekią, Raštininko brolių. Ūkininką apausiavo, žydus sugrūdė į sunkvežimį ir, nusi-
vežę į pušyną, prie didžiosios duobės, sušaudė. Už savaitės
atrado kitą nelaimingą grupelę. O žmonės, teikėjus
priešą, tardė, stumdė, varinėjosi, reikalaujami pasa-
kyti, kur pinigai ir brangenybės. Kas patikės, kad tai jie
darė už ašius?

Baisios buvo dienos. Čeponis jautėsi kaip koją įsi-
kirtę, kaip įsibrėžę į gyvas žarijas. Kad greičiau pava-
saris nušviestų, gal tada kas, gal kas nors?.. Ir taip viena
vakarą, jau po Trijų Karalių, visai nelauktai iš miestelio
atplaukė žentas. Šulig, suplukes ir taip jau sunerimęs,
kad neįsaku darėsi bežiūrint. Jis buvo atsargos karininkas
ir tarnavo vachmeisteru vietos policijoje, nenorėdamas
karo metais nutolti nuo tėviškos. Reikalas toks, kad kuo
skubčiausia turime išvežti žydų šeimyną. Tuojau, tuojau
pat, nes rytoj greičiausiai bus pervėlu. Jie turį žinių, kad
pėdaikai aptikti. Dieve sergėk, tik neatiduoti į vietinių
žmogėdų rankas, kurie gal jau ryt skaldys sugarmės
kieman.

Tai ką dabar? Čeponis pasijuto, lyg privertas darž-
nės durų.

— Eikit įspėti žmones, kad pasiruošę. Po dvylikos
išvažiuoju. Vėšiu į Šiaulius. Mūsų tikromis žiniomis, po
pirmosios masinės bangos Šiauliuose, bent kol kas, dau-
giau žydų nešaudė. Jie laikomi darbams, kurių vokiečiai
turi begales. Turiu pilną viršininko pritarimą ir lydi-
mąjį raštą. Kelias geras. Iki aušros tikiuosi būti vietoje...

Pakinkė geriausią arkli, roges privertė šiaudų, pri-
klojo gūnių, keleivius apvalkė kailiniais ir šiltai apavė.
Tamoje, be žiburio, lengvai snaiguliuojant, glėbėsi ran-
kos ir tik pavieniai duslūs žodžiai. Žento rankose botagas
ir vadžios, ir šautuvus tarp kelių. Snaiguolės tirpo ant
veidų ir, įgavusios gaizių prieskonį, sūriais latakais sruvo
patakiui. Likusieji persižegnojo įtempe kaklus, išplėtę
akis į naktį, lyg netikėdami tuom, kas įvyko.

Juozapas Čeponis atsuko vandenį. Palaištyt savo pie-
vą, dviejų žinganių pločio ir dešimties ilgio. Delnai niežti,
pirštai gniaužiasi, nuklydus atgalios į anuos veiklos ir di-
delės įtampos metus. Matė žmonės Šiauliuose šaknų su
sūnumi, žygiuojančius akmeniniu grindiniu, kaip kareivius.
Geltonos Dovydo žvaigždės prie skudurų. Dar pas-
kutinį pavasarį jį matė prie griuvėsių valymo. Jis rodė
kažin kokius ženklus, lyg turėtų ką pasakyti, bet pilietis
pabūgęs vokiečių sargybinių ir nesiartinęs.

Čeponio žentas buvo tikras, kad šeima išlikusi ir da-
bar kur nors Vakaruose. Duok Dieve.

Prisiminimų srautas beveik nuvargino. Priekito po-
kaikio, bet užmigtį negalėjo. Vartė laikraštį, viena akim
pasekdamas praėję, pravažiuojančią mašiną. Viena tokia
didelė ir puoši sustojo priešais jo namą, ir išlipęs vyras
dairėsi. Paskui perėjo skersai gatvę, palipo laipteliais prie
durų ir perskaitė kortelę prie pašto dėžutės. Tai jo ieško,
pamanė Čeponis, žengdamas pasitikti.

— You are mister Džosef Seponis? — paklausė ge-
rai apsiirgęs ponas, šviesiais, garbinuotais plaukais ir
truputį šlakuotu veidu.

Yes, yes, mister... — linksėjo galva pritardamas.

— Manęs nepažįstate, ponas Čeponi? — tada lietu-
viškai prabilo vyras, lengvai ir gudriai šypsodamas.

Čeponiui lyg žadą pro gerklę ištraukė širdis tvak-
sėjo ir tik žiobčiojo. Tie šviesūs plaukai, veidas ir stotas. Ir
šypsenėlė apie šlakuotą burną. Tarsi prieš dešimtį metų
stovėtų ir tartųsi dėl prašymo su...

(Bus daugiau)

...

(Paimta iš k. tik Nidos išleistos "Penktosios pradal-
gės", kuri už \$3.75 gaunama ir Keleivio administracijoje.)

"BAISI KLAIDA"

Prieš kiek laiko "Keleivis" buvo pranešta, — rodos, Maiklo Tėvas apie tai kal-
bėjo, — kad popiežius leido moterims eiti bažnyčion ne-
uždengtoms galvoms, reikšia, be akrybiščių.

Dabar gi popiežius sek-
retorius Annibale Bugnini
tą žinią atšaukia. Jis sako,

kad tai buvo neteisinga in-
formacija. "Keleivis" pranešė, kad
popiežius leido moterims eiti bažnyčion ne-
uždengtoms galvoms, reikšia, be akrybiščių.
Tiktai vyrai privalo būti uždengti.

Įgarsėjusi filmą aktorė ir dainininkė Judy Garland, kuri praėjusią savaitę surasė savo namų
maudymosi kambarį nusifotografuoti Chelsea, netoli Londono, Anglijoje. Viršuje kairėje ji pasitaru-
ja meta Londono aerodrome, dešinėje — 1939 metais, kai įgarsėjo vaidindama vaikikas rolos,
apačioje kairėje su pirmuoju savo vyru David Rose, o dešinėje — jau su penktuoju vyru Mickey Deana.
Jos nervus priblaigę platus gyvenimas, meilės ir kančios perteklius, alkoholis ir narkotikai.

Grazina Tulaukaitė

TRAUKINYS

Traukiniai, traukiniai, traukiniai...
Kur esi, kur buvai — nežinau.

Bėga medžiai ir upės ir stotys —
Nežinau, kur galėsi sustoti.

Bėga miškas, laukai, ežerai —
Su širdim jau kažkas negerai.

Staiga skęsta jinai ežere —
Kaip dauvoja, girdi vakare.

Traukiniai, traukiniai, reikia bėgti...
Negali padėt širdžiai bejętei.

Prieš tave, už tavęs tik naktis...
Šaukia šaukia visus paslaptis.

Grius sugrius dangaus mėlynos lubos —
Žvaigždės krinta ir kristi vis skuba.

O ir tu, kur lėki, nežinau —
Tavęs laukia duobė, pelenai...

Į toliau, kas toliau, kas už jos?
Po mirties kas gyvena, kas dauvoja?

Traukiniai, traukiniai, lieka stotys...
Kieno akys pradėjo rasoti?

...

(Šis poetės Gražinos Tulaukaitės eilėraštis paimtas
iš "Penktosios Pradalės" — literatūros metraščio,
kuris gaunamas ir "Keleivio" administracijoje.)

Nuotykinga lūpų pieštukų kelionė

Lietuvoje leidžiamas hu-
moro ir satyros žurnalas
"Šluota" gegužės 9 d. nume-
ry mums papasakoja tokią
pavardėm ir faktais parem-
tą lūpoms pieštukų istori-
ją:

"Kas pirmas sužinojo,
kad Vilniaus galanterijos
prekybos bazėje atsirado
importinių lūpoms pieštukų,

labar sunku pasakyti. Bet
buvo taip.

Ir pradėjo visi girdžinti
bazės duris dėl tų importi-
nių pieštukų. Nors respubli-
kos prekybos ministro įsa-
kymu bazėje prekyba už-
drausta, bet prieš Moters
dieną taip suskystėjo, kad
sandelininkas P. Kavalen-
kovas vos spėjo suktis. Pre-

kiavo į kairę ir į dešinę. Su-
sirinko pinigų beveik trys
tūkstančiai. Tada ir sako
sandelininkas bazės prekių
žinovui J. Sagidevičiui:

— Vežk prekes į univer-
salinę parduotuvę — ir pa-
klojo vietoje prekių rublius.
— Nieko nebus, — sako
Sagidevičius. — Duok lū-
poms pieštukų ir pardavė-
joms pasidžiaugti. Kitą
jos vietoj prekių pinigų ne-
priims.

Tada Kavalenkovas davė
prekių žinovui 1050 štukų
pieštukų.

Veža Sagidevičius "pre-
kes" kišenėje susikrovęs ir
juokiasi, kad sandelininkas
tokią misiją jam patikėjo.

Nuvažiojo prekių žinovas
tiesiai pas spekuliantę Z. I-
vanovą, gyvenančią Raudon-
siosios Armijos prospekte.
Ten greit bendrą kalbą su-
rado. Juk neveltai abu pre-
kybininkai. Paliko Sagide-
vičius spekuliantę tūkstantį
pieštukų ir per minutę "už-
dirbo" 450 rublių.

Ivanova tą pačią dieną
paleido į turgaus rinką pieš-
tukus po 4 rublius už vieną.
Juos nupirko kita spekulian-
tė Vorobjova. Pardavinėjo
lūpoms dažus turgaus die-
nomis Vilniuje. Dalį net į O-
desą nuvežė. Ten vieno
pieštuko kaina pakilo dar
dvigubai. Sėda rytą į lėta-
vą ir skrenda į Odosos tur-
gų. Vakare namo parakren-
da. Apsimoka. Kad tik pre-
kių nestigtų.

Tik tie Odosos milicinai-
kai ėmė vieną dieną ir pri-
statė prekiautoją su liku-
siais pieštukais į Vilnių. Štai
tada ir paaiškėjo, kad kovo
11 d. į universalinės pardu-
tuvės parfumerijos skyrių
buvo atvežtos ne prekės, bet
2986 rubliai. Tiesa, sekėjos
vedėja Michalkova buvo su-
strebėjusi, pradėjoje nen-
rejo pinigų priimti. Bet vo-
lavo apsigalvojo. Už tai šis
prekių žinovo Sagidevičiaus
gavo 50 pieštukų".

Teisės patarimai

Advokatė dr. M. Šveikauskienė sutiko atsa-
kyti į Keleivio skaitytojų klausimus telebe-
rofonais. Ties klausimais turi būti bendro
informacinio pobūdžio. Klausimus ir at-
sakymus spausdinsime šiame skyriuje.
Laukiame rašyti, kad esate Keleivio
skaitytoja.

Dr. M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1804 Centre Street
Boston, Mass. 02132.

Klausimas

Gal Tamsta neatsisakys
atsakyti į šį trumpą klau-
simą.

Mes gyvename Illinois
valstijoje. Turime automo-
bilį ir turime draudimą. Mū-
sų šeimoje yra trys vairo-
tojai: aš ir mano sūnus bei
duktė. Niekuomet nesame
turėję rimto akeidento.

Prieš mėnesį buvo atvy-
kusi mano dukters aplanky-
ti jos draugę iš Ohio valsti-
jos. Ji gyveno pas mus virš
savaitės, ir ji man ir mano
žmonai labai nepatiko. At-
rodė labai nerimta ir nepati-
kima. Šiaip maloni mergaitė
ir iš geros mums pažįstamos
šeimos.

Tai, vieną vakarą mano
duktė manęs paprašė, kad
duočiau jai automobilį vairo-
uoti, nes jos ketina kur va-
žiuoti. Sakau, gerai, tik vai-
ruok atsargiai ir neiešk savo
draugei vairuoti. Sako,
gerai, neiešiu.

Trumpai štai kas atsitiko:
duktė leido savo draugei
vairuoti, ta įvažiojo į kitą
mašiną, ir dabar tos kitos
mašinos vairuotoja ir trys
keleiviai (passengers) ieš-
ko iš mano dukters ir manęs
100,000 dolerių, o mes tetu-
rime 20,000 apdraudus.

Draudimo kompanija man
sakmbino, liepė pas juos už-
eiti ir paėmė iš manęs "sta-
tement" (raštišką paliudijimą).
Aš jiems pasakiau, kaip
įvyko. Dabar gavau iš
jų laišką, kad jie iš viso ma-
no už įvykusį akeidentą ne-
mokėti, net draudimo "poli-
cy" ribose.

Klausimas: kas man da-
bar daryti? Ar gali taip at-
sitikti, kad aš būsiu atsakin-
gas už visą įvykusį nelai-
mą? Tada, jei taip būtų, jie
galėtų mane išlicituoti ir at-
imti ne tik gyvenamus na-
mus, bet ir kiekvieną su-
kiai sutauptą centą.

Mano draudimo kompa-
nija sako, kad jie man duos
advokatą, kuris gins mano
bylą, bet kad man pačiam
irgi reikalingas advokatas,
nes čia yra ieškoma daugiau,
negu aš turį apdraudus.

Kodėl kompanijos advo-
katas neapsima ir mano
"dali" ginti, to aš negaliu
suprasti.

Ką Tamsta man patartu-
mai daryti? Už patarimą
tūlas lietuviškas ačiū.

Skaitytojas

Illinois valstija.

Automobilio draudimo su-
tautos (policy) pasako, už
kurių asmenų "veiksmus"
kompanija yra atsakinga.
Paprastai autartis pasako,
kad kompanija yra atsakin-
ga už savo "apdrausitojo"
(named insured) ir tų asme-
nų, kuriems "apdrausitas"

leido naudoti automobilį,
veiksmus.

Tamstos aprašomomis ap-
linkybėmis, jei byla atsidurs
teisme, teismas turėtų nu-
tarti, ar Tamsta, kaip maši-
nos savininkas, esi "davęs
leidimą" dukters draugei
mašiną vairuoti. Teks įrody-
ti, kad Tamsta tokio leidimo
nėsi jai suteikęs. Suprantu,
kad Tamsta "uždraudė" sa-
vo dukteriai leisti draugei
mašiną vairuoti. Tačiau tai
teks įrodyti, ne tik pasakyti.

Antras dalykas — reikia
visuomet atsiminti, kad
draudimo kompanija nėra
atsakinga, jei asmuo, kuris
vairuoja automobilį, neturi
teisėms atsakomybės. Taigi,
tik tada, jei būtų pripažinta,
kad Tamstos dukters drau-
gė buvo "teisiniu" atsakin-
ga už įvykusį akeidentą,
antras klausimas bus, ar ji
yra viena iš tų asmenų, už
kurių "veiksmus", susijusius
su automobilio vairavimu,
draudimo kompanija yra at-
sakinga.

Prieš atsakant į šį klau-
simą, kaip aukščiau nuro-
džiau, turės būti išspręstas
klausimas, ar Tamstos duk-
ters draugė vairavo su Tam-
stos "express or implied" su-
tikimu.

Jei "jury" arba teisėjas į
šį klausimą atsakytų teigia-
mai, tada draudimo kompa-
nija turės sumokėti už pa-
darytus nuostolius "policy"
ribose. o jei tų nuostolių
(damages) buvo padaryta
daugiau, negu "policy" nu-
matyta, tada Tamsta gali
būti "asmeniškai" atsakin-
gas už skirtumą (excess).

Todėl patariu, nelaukiant
ir nedelsiant, pasitarti su sa-
vo paties vietiniu advokatu,
kuris galės pasakyti dėl
svarbiausios šios bylos apli-
knybės, ar vairuotoja turė-
jo Tamstos sutikimą teisme
prastinė, ar ne.

Atsakant į šį klausimą,
reikėtų svarstyti, ar Tamstos
dukters "suteiktas" "leidi-
mas" draugei vairuoti maši-
ną galėtų būti interpretuo-
jamas, kaip Tamstos "suti-
kimas" teisme prasme.

Tamstai būtų buvę pra-
vartu pasitarti su savo pa-
ties advokatu prieš duodant
vadinamąjį "statement" kad
ir savo paties draudimo
kompanijai.

Beje, Tamstos advokatui
reikės dar įstirti kitą gali-
mybę: jis sužinos, ar Tam-
stos dukters draugė "turi"
kokią nors "savo" draudi-
mo, ryšium su savo tėvų ma-
šinos draudimu (automobile
policy). Tai dažnai yra svar-
bus faktas šios rūšies bylo-
se. Tamstos aprašomomis
aplinkybėmis patariu jokių
būdų "neatsidėti" vien ant
draudimo kompanijos advo-
kato, o turėti savo advokatą.

Vietinės žinios

Bostono

PARENGIMŲ KALENDORIUS

Rugpjūčio 10 d. Romuvos parko Brocktone-Montelloj Minkų radijo gegužinė.

Spalio 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr.-jos salėje lietuvių radijo valandos Laisvės Varpo parengimas.

Spalio 25 d. Skautų Lapių kaukių balius So. Bostono Lietuvių Piliiečių Dr.-jos III-jo aukšto salėje.

NEW YORK, N.Y.

Pagerbės vysk. A. Dekanį

Naujasis lietuvis vyskupas A. Deksnys liepos 6 d. 5 val. vak. Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje, Maspeth, laikys misias, o po jų bus ten pat parapijos salėje vakarienė vyskupui pagerbti. Joje kalbės gen. konsulas A. Simutis, A. Diržys, prel. V. Balčiūnas.

Meninę programą atliks solistas S. Citvaras, palydimas pianisto A. Mrozinsko.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

1959 metais kongresas nutarė prašyti prezidentą, kad kasmet liepos mėnesio trečiąją savaitę paskelbtų Pavergtųjų Tautų Savaitę ir kad tuo paragintų JAV gyventojus prisiminti komunistinio imperializmo pavergtus milijonus žmonių, su viltimis žvelgiančių į demokratinį pasaulį ir laukiančių laisvės dienos.

Siemet prezidentas tą savaitę paskelbė nuo liepos 18 dienos iki 19 dienos.

Tą Pavergtųjų Savaitę rengiasi atitinkamai paminėti ir pavergtųjų Tautų Seimas, kuriame yra tvirtai atstovaujamos ir Baltijos valstybės.

RODEZIJA BUS RESPUBLIKA

Rodezija yra Afrikos kraštas, kuris seniau buvo Anglijos kolonija, bet jo baltieji olandai nenorėjo dėti į Anglijos valstybių "commonwealth" ir pasiskelbė nepriklausomi. Anglija pradėjo visokiais būdais Rodeziją persekioti, bet jos ministras pirmininkas Ian Smith dabar paskelbė, kad ateinantį rudenį, gal lapkričio mėnesį, Rodezija bus paskelbta nepriklausoma respublika ir nusikratys visų formalinių sąty su Anglija.

Pagal 1963 metų apskaičiavimą, Rodezijoje turėjo 4.000.000 gyventojų, iš kurių tik 175.000 buvo europiečiai. Kiti — negrai. Todėl baltųjų mažuma valdys juodųjų daugumą.

ASTUONIŲ LIETUVIŲ VALGAI

Idomų "naudingų ir ne-naudingų valgių" eiliuotą vadovą sukūrė Lietuvos didžiojo kunigaikščio Stanislovo Augusto pamėgtas poetas Stanislovas Trubeckis. Jo patarimus pravartu prisiminti ir mums, juo labiau, kad, amžininkų teigimu, pats S. Trubeckis sulaukė gražaus amželio — mirė 90 metų.

Jis siūlo valgyti svogūnus česnaką, gerai iškeptą duoną, mėsą "žvėrių, padengtų kauliu, bet ne šeriais", "spintatus be piktėlių". Anot to poeto, "sparagai geriau su druska, negu su sviestu" — alus naudingesnis už arbatą ir kavą, "barščiai gerai, jei tik neriebus", ešerį ir vėglę geriau valgyti paruoštą taip, kaip žydai kad ruošia, Jis siūlo valgyti seną sūrį, "padedantį virškinti". Žąsų ir antys nepatartinos. "Sriubų, ypač karštų — negėri", "kietai virti kiaušiniai — vežikų valgis, rauginti kopūstai — iš tiesų valkatų patiekalas". "Sveiklem, — baigia savo patarimus S. Trubeckis, — visi valgiai yra naudingi, jų perteklius nuodais tampa. Badas yra geriausias virėjas, druska — gardžiausias prieskonis, o vanduo — sveikiausias gėrimas".

"Sv."

KAS ATSPARIAUSIAS TROŠKULIUI?

Klaidingai yra manoma, kad iš visų žinduolių ilgiausiai gali būti negėres kupranugaris. Ilgai negaudamas vandens, kupranugaris praranda trečdalį savo kūno svorio. Po ilgo troškulio jis iš karto gali išgerti iki 130 kvortų vandens. Atsigėres kupranugaris tuojau atgauna prarastą svorį ir gerą išvaizdą.

Be to, uolinė voveraitė, gyvenanti Meksikoje, pralenkia ir kupranugarį: ji negėres gali išbūti šimtą dienų. O Australijos kengūrinė žiurkė pralenkia visus, — ji niekuomet negėres...

AR ŽINOTĖ, KAD —

Maroko sultonas Malajus Ismaelis (1646-1727) buvo 888 metų tėvas. Maroko armijoje buvo pulkas, sudarytas iš jo 540 sūnų. Fozos barzdaskeičių cechą vedė tiksliai gimimų sultono haremne statistika. Cechas buvo įpareigotas kiekvienam sultonui sūnui dovanoti auksinį skustuva, o dukrai — sidabro veidrodėlį. Po sultono mirties cechą paskelbė, kad išdovanojęs 648 sūnus ir 840 veidrodėlių.

Pietų Amerikoje Amazonės upės džiunglėse gyvena indėnų gentis kapanamara. Liečių sezono metu jie indėnai vaikščioja visiškai nuogi. Tačiau jie labai pasipiktinga, jeigu kas juos pamato valgančius. Indėnas, valgydamas kito akivaizdoje, gėdingai raukta, panarina galvą, atsuka nugarą.

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

Zara, nr. 1, 80 psl., kaina \$1, redaktorius Balys Jekėvičius, adresas: 57 Park Pl., New York, N.Y. 10007.

Šiame žurnale rašo Liudas Dovydasas, Nelsas Mazalaitė, L. Žitkevičius, Pr. Alėnas, R. Kisieliūsis ir daug kitų. Leidiny rasite įvairiausių skaitinių. Jei vienas dalykas nebūtų įdomus, tai jų dėmesį patrauks kitas. Taigi, dolerį sumokėję, nesigailėsit, nes tai tikras įvairenybių rinkinys.

Gimtinės Takais. Tai yra Prano Narvydo atsiminimai parmy pasakojimų rinkinys apie įvairius senų laikų įvykius ir nuotykius. Autorius pasakoja paprastai, bet įdomiai ir patraukliai. Knyga — viršelių pilsė dail. Juoda kaina nepažymėta.

Ieško

Ieškoma Juozo ir Petro Vėdelių, kilusių iš Tauragės apskr., Sartininku valstijos, gyvenančių Amerikoje.

Jie patys arba kas apie juos ką žinančiųjų malonėkite pranešti šiuo adresu:

Wm. Yesodavich, 2220 Sarah Street, Pittsburgh, Pa. 15203.

Ieškomi Jurgis Šilumaitis, Jono sūnus, jo žmona Agutė, gimusi Šimaitytė, Mykolo dukta, ir jų sūnus Juozas, gimęs 1923 m. kovo 12 d. Batakių valst., Mažintų kaime.

Jie patys arba kas apie juos ką nors žinančiųjų malonėkite pranešti "Keleivis" administracijai.

NEBUK ZILAS

Pamėginkite šiuos vaistus

Stebuklingos gydomos, kurios padeda išgydyti daugelį ligų ir skausmą. Šios gydomos yra patvirtintos ir turi daugelį metų patirtį. Jie nėra tik vaistai, bet ir priemonės, kurios padeda išgydyti daugelį ligų ir skausmą.

Kaina \$3. Jeigu nebūtų viščių, patenkintais, pinigai bus jums gražinti.

PASTABA: Su orderu siųskite ir pinigus, kitaip valstų nesutinkam.

Kanadoje ir kitur užsienioose \$4 su persiuntimu.

FLORAL HERB CO.

Box 305, CLINTON, Ind. Dept. 5

NENUSIMINKITE!

Galima pagelbėti sergantiesiems reumatizmo, rankų ar kojų skausmams, nusiurbti, jaučiant nuovargį.

REE-LEEF RUB mėsos duogumai pagelbėti. Užtikrinama pagelbės, arba grąžinama pinigai. Siųskite \$3, gausite vaistus su nusiurbimo prietaisu.

ROYAL PRODUCTS

North Sta., P.O. Box 9112 Newark, N.J. 07105

GERA PROGA

Zymiai papiginta kaina galite įsigyti idomius prel. J. K. Končiaus atsiminimus iš Balfo veiklos. Knyga tinka ir dovanoms, gražiai išleista, daug paveiklų, 404 psl., kietais viršeliais kaina \$4 (buvo \$6), minkštai \$3 (buvo \$5).

RADIO PROGRAMA

Sentimentali Lietuvių Radijo Programa Naujojo Anglijos 15 stoties WLYN, 1360 ki lokikly ir 15 stoties FM 101.7 m. veikia sekma diena nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliaus pasaulinio karo antraštės ir komentarai, muzika, dainos ir Magdulos pasaka. Balso reikalais kreiptis teltie Floride gelii ir dovų krautuve, 502 E. Brnaway, So. Bostone. Telefo- nas AN 8-0499. Ten gausime ir Keleivis

Gerai žodynai

Anglų - lietuvių kalbų žodynas, V. Baravyko, 590 psl. apie 30.000 žodžių kaina \$6.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas, redagavo Karnavickas ir Šlapoberskis, apie 27.000 žodžių, 511 psl., kaina — \$5.00.

Lietuviškai angliškai žodynas, Vilius Peteraičio, 111 psl., kaina \$7.00.

Introduction to modern Lithuanian, parašė Dambriūnas, Klimas ir Schmalstieg, 471 psl., didžiausias ir moderniausias angliškai kalbančiams lietuvių kalbos vadovėlis, kaina \$7.

Imkite ir skaitykite!

LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, 697 psl. Joje rašo A. Vaitulaitis apie poeziją, K. Koblys apie romaną, R. Šilumaitis apie novelę, S. Santvora apie dramaturgiją, V. Kulbokas apie kritiką, J. Girnius meta žvilgsnį į visą tą literatūrą aplamai ir šio kūrybos laikotarpio problemas, C. Gricevičius duoda išleistų knygų sąrašą. Kaina \$10.

PAULIUS AUGIUS, 294 didelės puslapiai, šio įžymaus dailininko paveikslai ir A. Kurausko bei T. Valiaus straipsniai, puošniausia knyga, kaina \$17.50.

Ketvirtoji pradalgė, Ni-dos išleistas literatūros metraštis, kuriame rašo 21 asmuo. Kietais viršeliais kaina \$3.75, minkštai \$3.15.

Chicagos istorija, parašė Aleksas Ambrozė, 664 psl. gausiai iliustruota, kaina kietais viršeliais \$10, minkštai — \$8.

BALADES, šioj labai gražiai išleisto, gausiai iliustruotoj knygoj yra septynios Maironio baladės. Tai knyga, labai tinkama dovanoms. Kaina \$6.00.

BAISUSIS BIRZELIS. Šioje 238 psl. knygoje yra 3 dramos: Baisusis Birzėlis, Varpinė ir Šiaurės pašvaistė. Parašė Pranas Naumiestičkis. Kaina \$3.50.

LIETUVOS ISTORIJA VI-ji laida, parašė dr. Vanda Dambrauskaitė-Srugošienė, 414 psl., daug paveiklų, kiti žemėlapiai, tvirtai įrišta. Knyga ne tik geras vadovėlis mokiniams, bet ją su idomumu skaitys ir suaugusieji. Kaina \$6.

IS SUTEMŲ Į AUSRĄ, parašė prof. dr. Antanas P. Ramūnas, 453 psl., kaina \$6.00.

PELIŲ ASMENYS, Jurgis Jonkus, 3 veiksmų drama, 261 psl., kaina \$4.00.

Nardžio pulkas, Balės Vaivorykštė, kaina \$2.

Rono Rona, MEILĖ TRIKAMPY, 219 psl. kaina \$3.

ZVILGSNIS Į PRAETI, K. Zaba, 476 psl., kaina \$5.

Ką tik gavome:

Įsigykite ką tik gautas idomias knygas:

Draugas don Camillo, idomūs klebono ir ypač komunistų partijos sekretoriaus pasikalbėjimai, 216 psl., kaina \$3.

Aukšiniai rageliai, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 64 psl., kaina \$2.

Ošiančios pušys, Halinos Didžiulės - Mošinskienės 17 trumpų vaizdelių - apybraižų, 176 psl., kaina \$2.50.

Priekšlėimas, romanas, parašė Alė Rūta, 205 psl., kaina kietais viršeliais \$3.75, minkštai \$2.50.

Nužemintųjų generacija, egzilio pasaulėjautos eskizai, parašė Vytautas Kavalia, 77 psl., kaina \$3.

Varpas ir kiti, kaina \$2.50.

Ar skaitei šias knygas?

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, paruošė Anis Rūkas, 89 puslapiai, kaina \$3.00.

Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai, savanorio Antano Šukio atsiminimai iš nepriklausomybės kovų, 376 psl., kaina \$3.00.

Per giedrą į audrą, Mykolo Vaitkaus 1909-1918 m. atsiminimų IV tomas, 272 psl., kaina kietais viršeliais novelės, 156 psl., kaina kietais viršeliais \$2.50.

Ischialai po tiltu, A. Tulio \$3.75.

NULAUZTA ŠAKA, trijų vaizdelių pynė, parašė Stasė Vanagaitė-Petersonienė, 81 psl., kaina \$2.

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA. Parašė J. Augustaitis, 154 psl., kaina \$1.60.

LIETUVIAIS ESAME MES GIME, lietuvių dainynas 100 dainų su gaidom dainavimui ir pianinui, sudarė Juozas Žilevičius, kaina \$4.50.

SVENTADIENIS UŽ MIES TO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kietai viršeliai, kaina \$3.50.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAL, Jono K. Kario, 225 psl., kaina \$5.

RASTAI — SYRAIŠNIAI ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liūdžiūsis, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

Amerikos lietuvių politika, parašė dr. K. Sidlauskas, įvadas dr. P. Grigaičio, kaina \$1.50.

LAUMIŲ JUOSTA, Broniaus Railos akimirkinių kronikų I dalis, straipsnių rinkinys, 348 psl., kaina \$3.00.

Aidas tarp dangoraižių, romanas, parašė D. Nendrius, 365 psl., kaina \$5.

Asmenų, dievybių ir didvyrių VARDYNAS, surinko Anis Rūkas, 89 psl., kaina \$3.00.

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai H. Tautvilienės išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba "The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra", 112 psl., kaina \$1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

SUSIVIENIJIMAS

SLA LIETUVIŲ AMERIKOJE

SLA — jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nei SUSIVIENIJIMAS nuleižo pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA — jau turi daugiau, kaip tris su pusė milijono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo \$100.00 iki \$10.000.00.

SLA — jaunimui duoda gera Tauspamąjį Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigų aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA — duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už \$1.000.00 apdraudus tik \$3.00 mokesčio metams.

SLA — AKCIDENTALĖ APDRAUDA nusiūdo visokių amžiaus asmenims rekomenduojamą draugystės klubą ir draugystės nariams. Už \$1.000.00 akcidentale apdraudus mokesčiai \$2.00 į metus.

SLA — kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės kuopų veikėjams, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

SAVAITRAŠTIS

Nepriklausoma LIETUVA

Informuoja skaitytojus apie pasaulinius ir lietuviškuosius įvykius, duoda daug ir įdomių nuotraukų ir atvirai pasisako apie visus mūsų visuomeninius bei kultūrinius klausimus. Jame rasite idomų skaitytojų laiško skyrių, kuriame kaskas abipusiu pasakymų ir nuomonių kiekvieno visiems svarbia problema.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" yra dinamiškas mūsų li-eivijos laikraštis, iešką naujų bendradarbių bei idėjų, visuomet atviras kiekvieno nuomonei, kuris kovoja ir dirba už nepriklausomą Lietuvą.

Metinė prenumerata JAV-se \$8.00

Adresas:

7722 George Street, LaSalle-Montreal, 690, Quebec, CANADA

BUVO \$4, DABAR TIK \$2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už \$2, iki šiol ji kainavo \$4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos apūdą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS

636 Broadway

So. Boston, Mass. 02127

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina \$2.00

antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina \$5.00

Perkan. abi dalis kaina tik \$6.50

Prof. P. Pakarklio *Kryžiuotųjų valstybių deatvarkos bema-tai*, 176 psl., kaina \$2.00

Prof. P. Pakarklio *Senosios Prūsijos valstybės*, 32 psl., 50 cent.

Prof. P. Pakarklio *Popiežiaus bulės kryžiuočiams*, 70 puslapių, kaina \$1.00

Cicagietės įspūdiškai komunistų pavergtoje Lietuvoje 15 puslapių, kaina \$1.00

Frank Lavinsko *Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m.* 190 psl. kietai virš. kaina seniau buvo \$4.00, o dabar tik \$2.00

Dan Kun vėlo *Magiškojo kilmės į Vilnių*, 330 puslapių, labai įdomūs 1952 metų kėlionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais motyvais. Kaina \$3.00

Šitos knygos gaunamos Keleivio administracijos

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127

Vietinės žinios

Naujas LB Kultūros Klubas pirmininkas

Mums praneša, kad naujas Lietuvos Bendruomenės kultūros klubo pirmininku akvistos ir sutiko būti Antanas Girnius.

Sunkiai serga Angelė Vakcauzienė

Žinoma moterų draugijų eikėja ir visų pažįstama mūsų kolonijos narė Angelė Vakcauzienė, nuėjusi pasitikinti sveikatos, buvo tuojau atpaguldyta į ligoninę ir peruota. Ji guli Carney ligoninėje. Linkime greitai atgauti prarastą jėgą ir turėtą energiją.

E. ir J. Kačinskai vasaroja Los Angeles

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas su žmona Elena apie porą savaitių praleido Los Angeles. Jie ten yra Monikos Lombertienės ir kitų bičiulių svečiai.

Išleina L. Enciklopedijos papildymų tomas

Siomis dienomis jau baigiamas spausdinti Lietuvių Enciklopedijos papildymų tomas, kurį greitai ir prenumeratoriai gaus į rankas.

Kas šiame tome telpa?

Galima suprasti, kad nuo L. Enciklopedijos leidimo pradžios iki paskutiniojo

tomo raidės Z praėjo daug metų ir per tą laiką daug kas pasikeitė. Vieni pirmuosieji tomuose aprašyti asmenys numirė, kiti sukūrė naujų kūrinių, atliko daugiau vertų dėmesio darbų, o dar kiti, kurie tada buvo visai nepaminėti, per tą eilę metų iškilo vienoje ar kitoje srityje. Be to, buvo ir tokių dalykų, kurie anksčiau buvo pamitėti persiaurai ar apie kuriuos nebuvo tikslesnių davinių. Visa tai dabar bus išlyginta papildymų tome.

Šiame tome bus nušviesta ir visa eilė jaunesnių ar jaunesnių rašytojų bei kitų menininkų, per šį laikotarpį išaugusių ir pasireikusių Lietuvoje. Taigi LE papildymų tomas yra paskutinis žodis apie asmenis ir įvykius ligi paskutinio dienos.

Lietuvių Enciklopedijos papildymų tomą redagavo dr. Juozas Girnius.

Atlanto rajono skautų stovykla

Šiais metais Atlanto rajono skautų stovykla "Trakai" bus rugpjūčio mėn. 24-30 d. 4-H Camp, Spencer, Mass. Ši stovyklavietė daugeliui gerai žinoma. Ji yra prie gražaus ežero, kur stovyklautojai turės progos pasimaudyti. Vilkiškai ir pabūtytės bus apgyvendinti namukuose, o kiti skautai ir skautės stovykląs palaipsniui. Maistas bus gaminamas bendroje virtuvėje ir vis valys ten esančioje valgykloje.

Stovyklos mokestis — 25 dol. vienam asmeniui. Stovyklautojai registruojasi pas stovyklos išdininą ps. A. Glodą, 15 Ayrshire Rd., Worcester, Mass. 01604, ligi liepos 15 d., prisiėdami 5 dol., kurie bus įskaityti į stovyklos mokestį.

Tiems, kurių tėvai aukojo 100 dol. stovyklavietei, mo-

kestis bus sumažintas 2 dol. už pirmą stovyklautoją.

P.M.

Linus Ausiejus

bus siunčiamas į Vietnamą

Petro ir Ados Ausiejų sūnus Linas, kuris tarnauja kariuomenėje, šiomis dienomis grįžo mėnesio atostogų. Turimomis žiniomis, po atostogų jis bus siunčiamas į Vietnamą.

Bostonas savaitgaliais tuštėja

Prasidėjus vasaros dienoms, daugelis bostoniečių išvyksta ilgesnių ar trumpesnių atostogų, o savaitgaliais ir dar dirbančių pajūstamų čia sunku berasti. Dauguma jų savaitgaliais išskrenda į Cape Codą, kur jau nevienas yra įsigijęs savo vilą.

Vladas Kulbokas iškrido į kalnus

Lituanistas Vladas Kulbokas jau išvyko į New Hampshire kalnus, kur iš seniau turi įsigijęs vilą. Ten jis ir šiemet praleis visą vasarą ir į Bostoną grįš tik tada, kai vyks vasaros atostogos. Vladas Kulbokas yra vienas iš daugelio lietuvių, kurie mėgsta kalnų orą ir čia pajūry yra kankinami alergijos čiudulio.

Iš Yosemite parko

Siunčiu sveikinimų iš bene antrojo savo didumo JAV parkų — Yosemite National Park Kalifornijoje.

Čia mudu su žmona atvažiuojame per vasarą dirbti Big Trees Lodge'je. Aš dirbu virėju, o žmona — įvairius kitus darbus.

Čia oras labai geras. Yra meškų, daug daugiau stirnų, voverių, paukščių čiulba. Parke yra didžiulių sek-

vojos medžių, kaikiurių jų viršūnės siekia daugiau nei 200 pėdų, o storis iki 90 pėdų. Vienas buvo išaugęs net toks storas, kad pro jo liemenį padarytą kiaurymę net automobiliai pravažiuodavo, bet gegužės mėnesį jis nuvirto. Dabar guli nabagas ant žemės, savo amželi atgyvenęs, o tas jo amželis, sakoma, — 1800 metų!

Buvome nuėję jo pažiūrėti. Jis augo 6,600 pėdų aukštumoje. Parkas prasideda 4,000 pėdų aukštumoje ir pakyla iki 10,000 pėdų.

Visur nutiesti geri keliai.

Juozas Masonas

CAPE CODE

Išnuomojami 2 kambariai, visai netoli nuo Craigville Beach, į kurį galima pėsčiomis nueiti per 8 minutes. Adresas —

A. R. J. Šilimai,
Blossom St. of Centerville Ave.,
West 17th Street
Telefonas: 617-771-0643.
(28)

Žiūrėkite, ką jūsų "senos mados" šeimos bankas duoda

dabar
5 1/4 %

- Nuo įdėjimo dienos
- Be įspėjimo iš anksto
- Kas mėnuo priskaitoma
- Už visus indėlius moka

South Boston Savings Bank

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS
460 West Broadway, South Boston, Mass.
Skambinkite 268-2500
sąskaitai atidaryti nuo 9 val. ryto iki 3:30 val. popiet.
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šallina ir adv. Jonas Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.
Turtas (Assets) virš \$132,000,000

M & T OIL CO., Inc.

641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127

- ☐ Krosnies aptarnavimas
- ☐ Automatinis įpilimas
- ☐ Patogios mokėjimo sąlygos
- ☐ Pilnas šildymo įrengimas

Skambinkite

268-4662

The Apothecary LIETUVISKA TIKRA VAISTINE

Pardodame tikrai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikite į lietuvišką vaistinę.
Rev. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

183 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., laukysime šventadieniais ir sekm.

Dažai ir Taisai

Namui iš lauko ir vidaus. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudojit tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
239 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-6864

Flood Square Hardware Co.

Servintuos N. J. ALKANA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dailis
Papirosas
Stiklas Langams
Viešieji reikmenys namams
Reikmenys plumbieriui
Viešieji reikmenys dailiui

Telefonas: AN 8-2806

Dr. Jos. J. Donovan Dr. J. Pašakarnio

IPEDINIS
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
Vakarašis iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass.

DRAUDIMO AGENTORA

Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis sau adresu:
BRONIS KONTRIM
596 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTE)
OPTOMETRISTE
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais — uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.

JEWELERS
Lakšmediniai, Deimantai
Papuošalai
Elektronų Prietaisai
Reparuoti taisoma laikrodžių
Sienuose, papuošalai
377 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel. AN 8-4649

JUK NETURITE?

Petronėlės Orientaitės eilutės apysakos "Teofilė nuo Kražantės". Keleivio administracijoje ją galite gauti už \$2.00.

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

ĮVAKIAUBIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IS BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus

Priėmimas greitas ir garantuotas

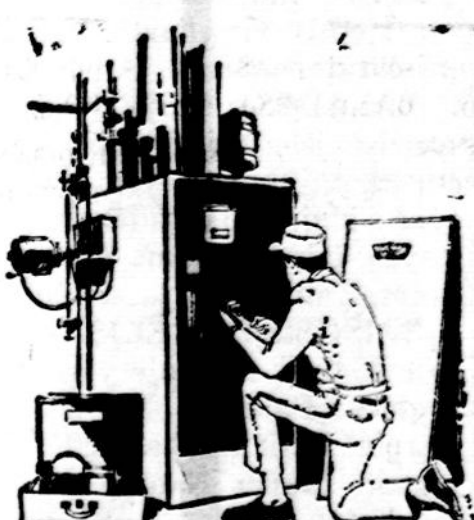
Atidaryta darbo dienomis
nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šventadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0088

Vedėjas J. Vaičiaitis

PRASYMAS

"Keleivio" administracija prašo gerb. skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą nusiųsti nurodymus ir senąjį.

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burneri pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO
ISTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas sušildose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar juos atstovauti į svečius — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skrydus, lėktuvus, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio atsiųskite savo giminiams tik per

Podarogits Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9-5
Ketvirtadieniais 9-7
Šventadieniais 9-12

380 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-6764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

COSMOS PARCELS

EXPRESS CORP.

100 Millbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2888

yra vienintelis oficiali įstaiga Worcester, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotas! Siuntiniai sudaromi iš vietinių gamybos medžiagų, aporo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietinį įvairių vietinių gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai šoninės kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminiams ten vietoje galite pasirinkti užsakyti prekes.

Čia galite gauti įvairių rūšių importuotų prekių, siuntinių, gamybos medžiagų ir kitų dalykų, tikrai Lietuvoje labai brangūs kainomis.

Vedėja B. Svirskienė

ATLAS PARCELS CO.

82 Haverhill Street,
Worcester, Mass. 01604
Tel. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas plotas! Siuntiniai sudaromi iš vietinių gamybos medžiagų, aporo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietinį įvairių vietinių gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai šoninės kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminiams ten vietoje galite pasirinkti užsakyti prekes.

Taip pat turime įvairių rūšių importuotų prekių, siuntinių, gamybos medžiagų ir kitų dalykų, tikrai Lietuvoje labai brangūs kainomis. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę patikite. Vedėjas A. Schyrnaitis

Knyga yra geriausias žmogaus draugas